

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์ และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การศึกษากรอบแนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอน

ตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์ และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์ และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษาที่พัฒนาขึ้น

ตอนที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์ และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา

ตอนที่ 1 การศึกษากรอบแนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอน

จากการศึกษาและสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี หลักการ และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะของนักศึกษา รูปแบบการเรียนการสอน การจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนในระดับปริญญาบัณฑิต แนวทางการพัฒนานักศึกษา การร่วมมือทางการศึกษา การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือและการใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนการสอน ทำให้ได้แนวคิดที่เป็นที่มาของหลักการและวิธีการของรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์ และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา ดังเสนอในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 แนวคิดและทฤษฎีที่เป็นที่มาของหลักการและวิธีการของรูปแบบการเรียนการสอน

ทฤษฎี / แนวคิด	มโนทัศน์สำคัญของ ทฤษฎี / แนวคิด	หลักการ / ขั้นตอนของ รูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างขึ้น
1. สมรรถนะของ นักศึกษา (Gagne,1992)	<p>สมรรถนะของนักศึกษาได้แก่</p> <p>ทักษะทางสติปัญญา (Intellectual Skills) คือ ความรู้ ความเข้าใจในสัญลักษณ์ และมโนทัศน์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ ความรู้ด้านกระบวนการ (procedural knowledge) และการเรียนรู้ด้านการให้ ข้อมูลด้วยวาจา (verbal information) การให้ข้อมูลด้วยวาจา (Verbal Information) คือความรู้ที่บุคคลสามารถบอก หรือแจ้งให้ ผู้อื่นทราบ (declarative knowledge)</p> <p>ทักษะปฏิบัติ (Motor Skills) คือความสามารถในการแสดงออกทางกายภาพ ซึ่ง แสดงว่าผู้กระทำความรู้ความเข้าใจในเรื่อง ต่าง ๆ ที่ได้แสดงออกนั้น</p> <p>ทัศนคติ (Attitudes) หรือ จิตพิสัย (affective domain) คือสิ่งที่ทำให้บุคคลมีปฏิกริยาใน ทางบวกหรือลบต่อบุคคล สิ่งของ หรือ สถานการณ์ต่าง ๆ</p>	<p>-จัดการเรียนการสอนที่เอื้อให้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในสาระ วิชาและมโนทัศน์ต่าง ๆ ที่จำเป็น อย่างดั่งแท้</p> <p>-เปิดโอกาสให้นักศึกษานำเสนอสาระ เนื้อหาวิชาที่ได้ศึกษาค้นคว้า แก่เพื่อน ในชั้นเรียน</p> <p>-จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้ฝึกปฏิบัติจริง และเปิดโอกาสให้ นักศึกษา ได้แสดงผลการเรียนรู้โดย การแสดงออกทางกายภาพ</p> <p>-มุ่งสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนและ การทำกิจกรรมกลุ่ม</p>
2.. ทฤษฎีการร่วมมือ และการมีส่วนร่วม (Deutsch,1973 ; Astin,1985)	<p>การร่วมมือกระตุ้นให้เกิดพลังในการทำงาน ที่มีผู้รับผิดชอบหลากหลาย มีการแบ่งภาระ ความรับผิดชอบกันในระหว่างสมาชิกกลุ่ม ทำให้ได้เนื้องานมากขึ้น และได้งานที่มี คุณภาพสูงขึ้น การทำงานกลุ่มเอื้อให้ นักศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ในระหว่างผู้ที่ เกี่ยวข้องคือเพื่อนนักศึกษาและอาจารย์ ผู้สอน อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ด้านวิชาการ และทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไป ในทางที่ดีหลายประการ</p>	<p>-เน้นการเรียนรู้ ที่ให้นักศึกษามี ส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้</p> <p>-เน้นการเรียนรู้โดยการกระตุ้นให้ นักศึกษาแต่ละคนมีความรับผิดชอบ ในภาระงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>-เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ในระหว่าง นักศึกษาด้วยกันและระหว่ าง นักศึกษากับอาจารย์ผู้สอน</p>

ทฤษฎี / แนวคิด	มโนทัศน์สำคัญของทฤษฎี / แนวคิด	หลักการ / ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน
<p>3. การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน และทิศทางการพัฒนานักศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิต (Chickering & Gamson,1991 ; Chickering,1993)</p>	<p>การจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษาเรียนรู้ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการอยู่ร่วมกันในสังคม สนับสนุนให้มีการร่วมมือกันในระหว่างนักศึกษา การเคารพในความแตกต่างในความสามารถและวิธีการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษามีพัฒนาการในทางที่ดีหลายประการ ได้แก่การพัฒนาสมรรถภาพทางด้านสติปัญญาด้านร่างกาย ด้านทักษะ และทางด้านสังคม ตลอดจนทางด้านสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น การจัดการทางด้านอารมณ์คือการควบคุมอารมณ์ของตนเอง และเคารพอารมณ์ของผู้อื่น ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น พัฒนาความคล่องตัวไปสู่การพึ่งพาอาศัยกัน พัฒนาสัมพันธภาพกับผู้อื่นอย่างมีวุฒิภาวะ รู้จักการยอมรับคนที่มีความแตกต่างไปจากตน</p>	<p>-จัดวิธีการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง -เน้นการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ -จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด -มุ่งเน้นให้มีการเคารพในความแตกต่างด้านความสามารถ วิธีการเรียนรู้และความคิดเห็นที่หลากหลาย - มุ่งเน้นให้นักศึกษามีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน -เน้นการมีสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้อื่น</p>
<p>4. รูปแบบการเรียนการสอน (Dunkin & Barnes,1986 ; Joyce & Weil,1996) ,1993)</p>	<p>รูปแบบการเรียนการสอนคือวิธีการส่งถ่ายความรู้ไปยังผู้เรียน ซึ่งมีหลายรูปแบบแตกต่างออกไปตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนเช่น รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนตลอดจนเน้นการมีส่วนร่วมและการร่วมมือในการแสวงหาความรู้ ได้แก่การอภิปราย การสอนในคลินิก การเรียนรู้แบบหุ่นส่วน การแสดงบทบาทสมมุติ การสอนเป็นทีมและการสอนโดยเพื่อนร่วมชั้น</p>	<p>มุ่งเน้นการเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา และระหว่างนักศึกษากับผู้สอน -เน้นการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักศึกษาตลอดจนการร่วมมือในระหว่างนักศึกษา -ใช้วิธีการเรียนการสอนที่หลากหลาย ได้แก่ การอภิปราย การเรียนรู้แบบหุ่นส่วน การสอนโดยเพื่อนร่วมชั้น การนำเสนอ</p>

ทฤษฎี / แนวคิด	มโนทัศน์สำคัญของทฤษฎี / แนวคิด	หลักการ / ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน
<p>5. การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ</p> <p>Johnson & Johnson, 1987 ; Slavin, 1995 ; Russo & Warren, 1999 ; Freiberg & Driscoll, 1992)</p>	<p>การเรียนการสอนแบบร่วมมือเป็นเครื่องมือในการส่งถ่ายความรู้จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม โดยการแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก มีการแลกเปลี่ยนแบ่งปันความคิดเห็นและเอกสารแก่กัน มีการตั้งเป้าหมายร่วมกัน และมีการแบ่งภาระงานกัน โดยที่ทุกคนมีความรับผิดชอบ วางใจได้ เน้นการให้ผู้เรียนและผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด</p> <p>การเรียนการสอนแบบการแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ (STAD Method) มีองค์ประกอบ 5 ส่วนคือการนำเสนอเนื้อหาวิชาโดยผู้สอน การแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 4 – 5 คน เพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกัน การทดสอบรายบุคคล การให้คะแนนจากความรู้ความสามารถเดิมของแต่ละบุคคล เพื่อให้เกิดความยุติธรรม และการประกาศเกียรติคุณสำหรับกลุ่มที่ผลงานดี จุดเด่นของการเรียนการสอนนี้คือ การแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยซึ่งประกอบไปด้วยสมาชิกที่มีความหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนจะได้ช่วยเหลือแบ่งปันซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน</p> <p>แนวทางการสอบแบบร่วมมือคือการเลือกแบบทดสอบและวิธีการให้คะแนนที่เหมาะสม การกำหนดจำนวนข้อสอบที่สอดคล้องกับเวลาที่ใช้ในการทดสอบ การเปิดโอกาสให้นักศึกษาทำความเข้าใจกัน และการชี้แจงจุดประสงค์และมโนทัศน์ของการสอบแบบร่วมมือให้นักศึกษาเข้าใจ</p>	<p>- เน้นการเรียนรู้โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มเล็ก เพื่อให้ให้นักศึกษามีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด</p> <p>- เน้นการเรียนรู้ที่มีการร่วมมือ การแบ่งปัน การช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ ประสบการณ์</p> <p>- เน้นการตั้งเป้าหมายร่วมกัน</p> <p>- เน้นการเรียนรู้โดยการแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มย่อย เพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกัน</p> <p>- การให้คะแนนนักศึกษาแต่ละคนต้องทำโดยความยุติธรรม</p> <p>-เปิดโอกาสให้นักศึกษาปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้และประสบการณ์ในระหว่างการสอบ</p> <p>-เลือกแบบทดสอบและจำนวนข้อสอบที่เหมาะสม</p> <p>-ชี้แจงจุดประสงค์ของการสอบแบบร่วมมือให้นักศึกษาเข้าใจก่อนการใช้วิธีการสอบแบบร่วมมือ</p>

ทฤษฎี / แนวคิด	มโนทัศน์สำคัญของทฤษฎี / แนวคิด	หลักการ / ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน
	การใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนการสอนจะเกิดผลดีมากที่สุดหากผู้สอนกำหนดขนาดของกลุ่มให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยใช้วิธีการแบ่งกลุ่มที่เหมาะสมและใช้รูปแบบของกลุ่มที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชา หรือการเรียนรู้ทักษะใด ทักษะหนึ่งโดยเฉพาะ	- กำหนดขนาดของกลุ่มให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ - ใช้วิธีการแบ่งกลุ่มที่เหมาะสม - ใช้รูปแบบของกลุ่มที่เหมาะสมในการเรียนรู้เนื้อหาวิชาหรือทักษะต่าง ๆ

ตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา

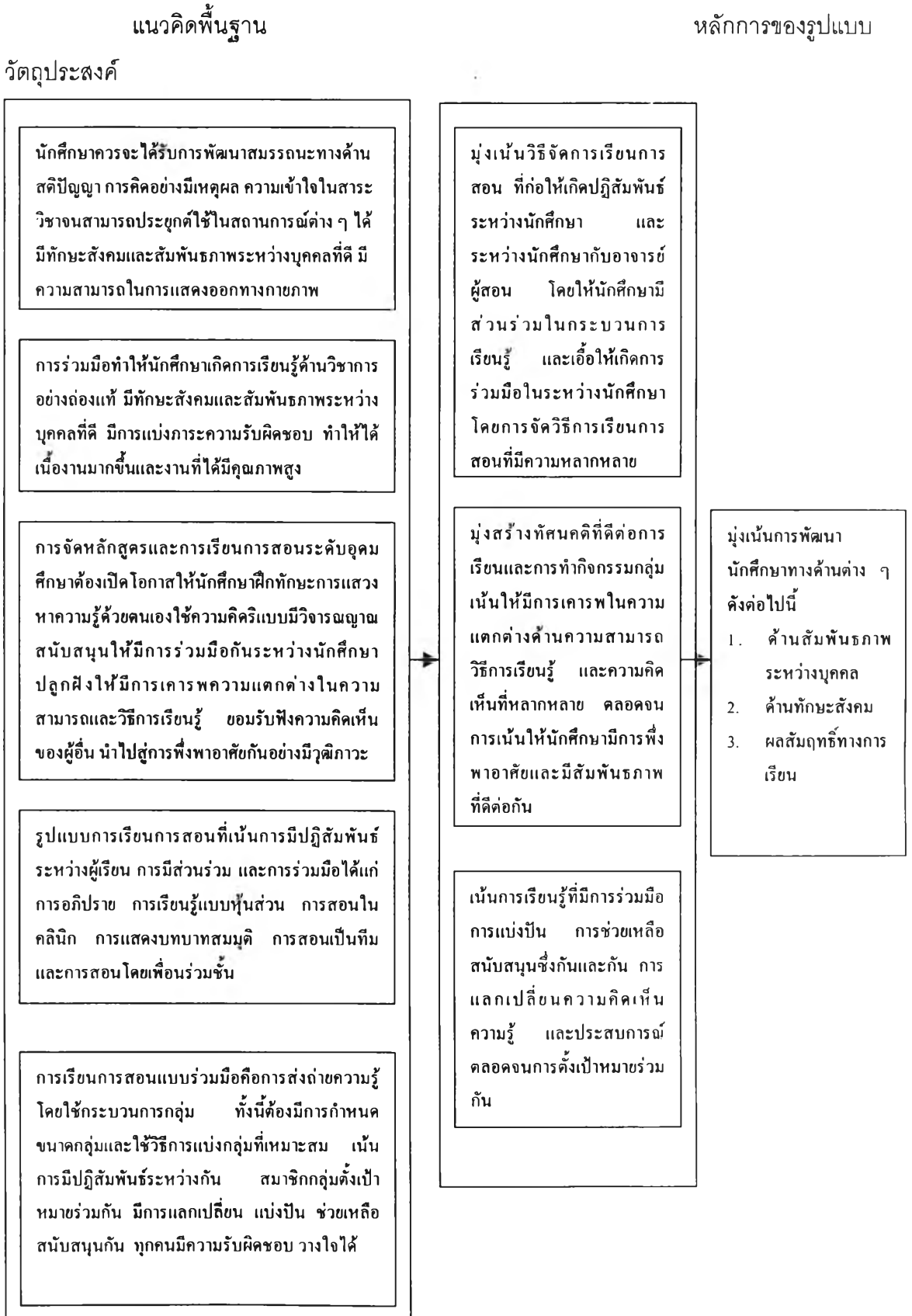
องค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษามีดังต่อไปนี้

2.1 ที่มาของรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา ประกอบไปด้วย แนวคิดพื้นฐาน หลักการ และวัตถุประสงค์

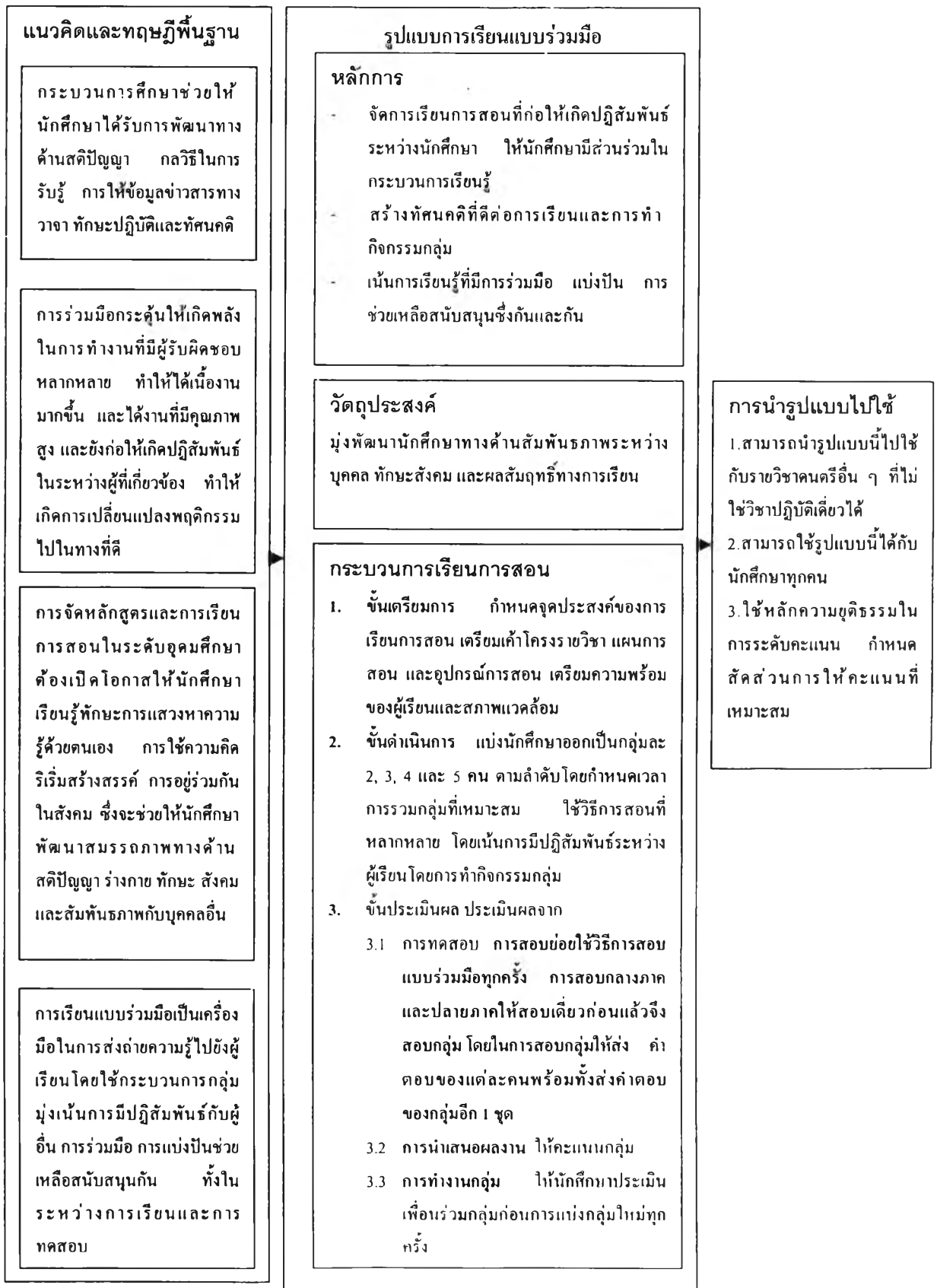
2.2 รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการเรียนการสอน และผลลัพธ์

2.3 คู่มือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการในการนำรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นไปใช้ โดยมีการยกตัวอย่างกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบการชี้แจง เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้สอนในการประยุกต์ใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

แผนภูมิที่ 5 แนวคิดพื้นฐาน หลักการ และวัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา

แผนภูมิที่ 6 รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และ
การละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา

รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา

ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐาน

รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษามีแนวคิดพื้นฐานมาจากการบูรณาการแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.1. สมรรถนะของนักศึกษา

จุดประสงค์หลักของการจัดการศึกษาคือการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน กานเย่ (Gagne, 1992) ได้จำแนกสมรรถนะของผู้เรียนเป็น 5 ประการดังนี้

1.1.2 ทักษะทางสติปัญญา (Intellectual Skills) ทักษะทางสติปัญญา คือความรู้ความเข้าใจในสัญลักษณ์ และมโนทัศน์ต่าง ๆ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประการ คือ การเรียนรู้ว่าจะต้องทำอะไร (know how) ซึ่งเป็นการเรียนรู้ความรู้ด้านกระบวนการ (procedural knowledge) และการเรียนรู้ว่ามีสิ่งต่าง ๆ ดำรงอยู่ และมีลักษณะเฉพาะของแต่ละสิ่ง (know that) ซึ่งเป็นการเรียนรู้ด้านความเข้าใจในด้านการให้ข้อมูลด้วย วาจา (verbal information)

1.1.2 กลวิธีในการรับรู้ (Cognitive Strategies) กลวิธีในการรับรู้คือความสามารถที่ควบคุมการเรียนรู้ การจดจำสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนควบคุมพฤติกรรม การคิดของแต่ละบุคคล กลวิธีในการเรียนรู้ทำให้บุคคลสามารถใช้จินตนาการในการเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นโดยใช้ประสบการณ์ที่ผ่านมา

1.1.3 การให้ข้อมูลด้วยวาจา (Verbal Information) การให้ข้อมูลด้วยวาจาคือที่บุคคลสามารถบอกหรือแจ้งให้ผู้อื่นทราบข้อความรู้ต่าง ๆ (declarative knowledge) การสื่อสารด้วยวาจามีความจำเป็นเพราะเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ มโนทัศน์ที่เฉพาะเจาะจงอื่น ๆ และยังมีความสำคัญในการเชื่อมโยงการเรียนรู้ในสถานการณ์หนึ่งไปยังอีกสถานการณ์หนึ่ง

1.1.4 ทักษะปฏิบัติ (Motor Skills) ทักษะปฏิบัติคือความสามารถในการแสดงออกทางกายภาพซึ่งแสดงว่าผู้กระทำมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ที่ได้แสดงออกนั้น

1.1.5 ทศนคติ (Attitudes) ทศนคตินี้บางครั้งเรียกว่า จิตพิสัย (affective domain) ผลของทศนคติคือการทำที่บุคคลมีปฏิกริยาในทางบวกหรือลบต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ การเรียนรู้ทศนคติที่ถูกต้องทำให้บุคคลสามารถดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

1.2 การร่วมมือ และการมีส่วนร่วม

กระบวนการร่วมมือกระตุ้นให้เกิดพลังในการทำงานที่มีผู้รับผิดชอบหลากหลาย มีการแบ่งภาระความรับผิดชอบกันในระหว่างสมาชิกกลุ่ม ทำให้เกิดผลดีในการทำงาน เพราะจะทำให้ได้เนื้องานมากขึ้น และได้งานที่มีคุณภาพสูงขึ้น (Deutsch, 1973) การทำงานกลุ่มเอื้อให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ในระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องคือเพื่อนนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอน อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ด้านวิชาการและทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีหลายประการ (Astin, 1985)

1.3 การจัดหลักสูตร การเรียนการสอนในระดับปริญญาบัณฑิต

การจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษาเรียนรู้ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการอยู่ร่วมกันในสังคม การจัดการเรียนการสอนดังกล่าวได้แก่การสนับสนุนให้อาจารย์และนักศึกษามีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การสนับสนุนให้มีการร่วมมือกันในระหว่างนักศึกษา การเคารพความแตกต่างในความสามารถและวิธีการเรียนรู้ (Chickering & Gamson, 1991)

1.4 ทิศทางการพัฒนานักศึกษา ในระดับปริญญาบัณฑิต

นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตควรได้รับการพัฒนาสมรรถภาพทางด้านสติปัญญา ร่างกาย ทักษะและทางด้านสังคมตลอดจนทางด้านสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น การจัดการทางด้านอารมณ์ได้แก่การควบคุมอารมณ์ของตนเอง และเคารพอารมณ์ของผู้อื่น การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น พัฒนาความคล่องตัวไปสู่การพึ่งพาอาศัยกัน พัฒนาสัมพันธภาพกับผู้อื่นอย่างมีวุฒิภาวะรู้จักการยอมรับคนที่มีความแตกต่างไปจากตน (Chickering, 1993)

1.5 รูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอนคือวิธีการส่งถ่ายความรู้ไปยังผู้เรียน ซึ่งมีหลายรูปแบบ แตกต่างออกไปตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1.5.1 รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ตลอดจนเน้นการมีส่วนร่วม และการร่วมมือในการแสวงหาความรู้ รูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวได้แก่ การอภิปราย การสอนในคลินิก การเรียนรู้แบบหั่นส่วน (Joyce & Weil,1996) การแสดงบทบาทสมมุติ การสอนเป็นทีม และการสอนโดยเพื่อนร่วมชั้น (Dunkin & Barnes,1986)

1.5.2 รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการแสวงหาความรู้โดยปัจเจกบุคคล ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หรือการส่งถ่ายความรู้ที่เน้นผู้สอนเป็นศูนย์กลาง รูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวได้แก่ การบรรยาย การฝึกปฏิบัติ แผนของเคลเลอร์ (PSI) การเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ การเรียนการสอนตามโปรแกรมที่วางไว้ การเรียนการสอนโดยใช้อุปกรณ์โสต การเรียนการสอนโดยใช้ทัศนูปกรณ์ การคิดแบบจำแนก การเข้าถึงมโนทัศน์ การสืบสอบตามแนวทางวิทยาศาสตร์ การฝึกการสืบสอบ การจำ การใช้ความรู้ในระดับลึก การเรียนรู้จากการนำเสนอ การสอนโดยไม่มีกรชี้แนะ การสอนโดยตรง และการเรียนรู้จากสิ่งเร้า (Joyce & Weil,1996; Dunkin & Barnes,1986)

1.6 การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ

การเรียนการสอนแบบร่วมมือเป็นเครื่องมือในการส่งถ่ายความรู้จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม การเรียนการสอนแบบร่วมมือมุ่งเน้นการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การร่วมมือกัน การแบ่งปัน และช่วยเหลือสนับสนุนกัน การเรียนการสอนแบบร่วมมือที่เกิดผลคือ การให้ผู้เรียนและผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด โดยการแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก มีการแลกเปลี่ยนแบ่งปันความคิดเห็นและเอกสารแก่กัน มีการตั้งเป้าหมายร่วมกัน และมีการแบ่งภาระงานกัน โดยที่สมาชิกกลุ่มทุกคนต้องมีความรับผิดชอบวางใจได้ (Johnson & Johnson,1987)

วิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่ได้ผลอีกวิธีหนึ่ง คือการเรียนการสอนแบบการแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ (STAD Method) ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ส่วนคือ การนำเสนอเนื้อหาวิชาโดยผู้สอนการแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 4 - 5 คนเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกัน การทดสอบรายบุคคล การให้คะแนนจากฐานความรู้ความสามารถเดิมของแต่ละบุคคล และการประกาศประกาศเกียรติคุณสำหรับกลุ่มที่มีผลงานดี จุดเด่นของการเรียนการสอนแบบแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์คือ การแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยซึ่งประกอบไปด้วยสมาชิกที่มีความหลากหลาย (Slavin,1995)

การวัดผลการเรียนโดยการสอบควรจะใช้วิธีการร่วมมือเช่นเดียวกับการเรียน (Lester & Kroll, 1991 cited in Muir & Tracy,1999) แนวทางการสอบแบบร่วมมือคือการเลือกแบบทดสอบและวิธีการให้คะแนนที่เหมาะสม การกำหนดจำนวนข้อสอบที่สอดคล้องกับเวลาที่ใช้ในการทดสอบ การเปิดโอกาสให้นักศึกษาทำความรู้จักกัน และสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการชี้แจงจุดประสงค์และเมโนทัศน์ของการสอบแบบร่วมมือให้นักศึกษาเข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อนักศึกษาทุกคนจะได้รับประโยชน์จากการสอบแบบร่วมมือ (Russo & Warren,1999)

การเรียนการสอนและการสอบแบบร่วมมือเป็นการดำเนินการโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ซึ่งจะเกิดผลดีมากที่สุดหากผู้สอนกำหนดขนาดของกลุ่มให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยใช้วิธีการแบ่งกลุ่มที่เหมาะสม และใช้รูปแบบของกลุ่มที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชา หรือการเรียนรู้ทักษะใดทักษะหนึ่งโดยเฉพาะ (Freiberg & Driscoll,1992)

2. หลักการ

หลักการสำคัญของรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์ และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาวะของนักศึกษาได้แก่

2.1 เน้นการเรียนการสอนพื้นฐานดนตรีในระดับอุดมศึกษา

2.2 มุ่งเน้นวิธีการจัดการเรียนการสอน ที่ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา และระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ผู้สอน โดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ และเอื้อให้เกิดการร่วมมือในระหว่างนักศึกษาโดยการ จัดวิธีการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย

2.3 มุ่งสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนและการทำกิจกรรมกลุ่ม เน้นให้มีการเคารพในความแตกต่างด้านความสามารถ วิธีการเรียนรู้ และความคิดเห็นที่หลากหลาย ตลอดจนการเน้นให้นักศึกษามีการฟังพหุอาศัยและมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

2.4 เน้นการเรียนรู้ที่มีการร่วมมือ การแบ่งปัน การช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ และประสบการณ์ ตลอดจนการตั้งเป้าหมายร่วมกัน

3. วัตถุประสงค์

รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาวะของนักศึกษามีวัตถุประสงค์ในการพัฒนานักศึกษา ตามแนวคิดการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาบัณฑิตและการสอนดนตรี โดยมุ่งเน้นการพัฒนานักศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

3.1 ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล คือการสร้างความสัมพันธ์เพื่อให้เกิดมิตรไมตรี (sociability) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่ก่อให้เกิดมิตรภาพ การสนิทสนม ความรักใคร่ การเอาใจใส่ การมีทัศนคติที่ดีต่อกัน การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล

3.2 ด้านทักษะสังคม คือความสามารถในการใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ได้แก่การฟังพหุทางสังคม การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การจัดการกับความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ และมีภาวะการเป็นผู้นำ สิ่งเหล่านี้จะให้นักศึกษาเป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของสังคม และช่วยให้สังคมมีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาไปอย่างไม่หยุดยั้ง ทักษะสังคมยังช่วยให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการทำงานอีกด้วย

3.3 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งครอบคลุมความรู้ ความเข้าใจในสาระวิชาการวิเคราะห์ และการประยุกต์องค์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

4. เนื้อหา

เนื้อหาสาระของรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละครคือศึกษาองค์ประกอบของดนตรี ประเภทของเครื่องดนตรี และการผสมวงแบบต่าง ๆ ทั้งไทยและสากล โครงสร้างและลักษณะบทประพันธ์ดนตรีตะวันตกตลอดจนประวัติและประเภทของดนตรี บทบาทของดนตรีในฐานะที่เป็นองค์ประกอบของนาฏศิลป์และการละครไทย

5. กระบวนการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนแบบร่วมมือ แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนได้แก่

5.1 **ขั้นเตรียมการ** ในขั้นนี้ผู้สอนดำเนินการเตรียมการที่ครอบคลุมปัจจัยนำเข้าของระบบการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

5.1.1 จุดประสงค์ของการเรียนการสอน

- 1) ผู้สอนศึกษาและวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของรายวิชา
- 2) กำหนดจุดประสงค์รายวิชา โดยการจัดลำดับความสำคัญของจุดประสงค์รายวิชาให้มีความสอดคล้องกับสมรรถนะของนักศึกษาที่ต้องการพัฒนา
- 3) จัดทำเกณฑ์การประเมินผลที่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชาและจุดประสงค์ในการพัฒนานักศึกษา
- 4) ศึกษาและวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์รายวิชา

5.1.2 ผู้สอน

- 1) จัดทำเค้าโครงรายวิชาที่สมบูรณ์
- 2) จัดทำแผนการสอน ให้มีเนื้อหาสาระครบถ้วนตามที่ได้กำหนดไว้ จัดวิธีการเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักการของรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาวะของนักศึกษา โดยจัดทำแผนการสอนให้ครบตามจำนวนคาบที่กำหนดไว้
- 3) จัดเตรียมอุปกรณ์การสอน ตลอดจนเอกสารประกอบการสอนที่สอดคล้องกับแผนการสอนที่ได้จัดทำขึ้น

5.1.3 ผู้เรียน ผู้สอนเตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อนการดำเนินการเรียนการสอนโดย

- 1) ให้ความรู้แก่ผู้เรียนเกี่ยวกับหลักการ วัตถุประสงค์และวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือ
- 2) แนะนำแนวทางการปฏิบัติตัวของผู้เรียน เพื่อให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือ
- 3) แนะนำการใช้อุปกรณ์การสอน เอกสารประกอบการเรียนการสอน และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ
- 4) ชี้แจงความคาดหวังที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนบรรลุ จากการใช้รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา
- 5) ชี้แจงแนวทางการประเมินผลการเรียน

5.1.4 สภาพแวดล้อม

- 1) สำรวจหนังสือและเอกสารในห้องสมุด จัดหาหนังสือ เอกสาร ตำรา และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ให้เพียงพอ และครอบคลุมเนื้อหาสาระ ที่ต้องการให้นักศึกษาศึกษาค้นคว้า
- 2) จัดเตรียมห้องเรียน โต๊ะ เก้าอี้ และอุปกรณ์อื่น ๆ ที่จำเป็นและเหมาะสมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียน
- 3) จัดเตรียมแหล่งการเรียนรู้นอกห้องเรียน เช่นห้องดนตรีที่นักศึกษาสามารถเข้าไปศึกษาจากสภาพจริง ห้องฟังเพลง หรือดูวิดีโอ รายการกำหนดการแสดงดนตรีที่จะมีขึ้นในระหว่างภาคเรียน การขอความร่วมมือจากบุคคลที่มีความรู้เกี่ยวกับด้านดนตรีซึ่งยินดีให้ความรู้เพิ่มเติมแก่นักศึกษา จัดทำรายชื่อบุคคลเหล่านั้นพร้อมทั้งสถานที่ที่สะดวกในการติดต่อ เพื่อแจกให้นักศึกษา
- 4) จัดเตรียมหาสถานที่ ซึ่งนักศึกษาสามารถนัดพบเพื่อปรึกษาหารือหรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ของกลุ่มนอกเวลาเรียน

5.2 ขั้นตอนดำเนินการ

ในขั้นตอนนี้เป็นกระบวนการดำเนินการเรียนการสอนตามเนื้อหาวิชาที่กำหนด โดยใช้วิธีการร่วมมือ เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้มากที่สุด เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาโดยการใช้กระบวนการกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ทักษะสังคม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้วิธีการดังต่อไปนี้

5.2.1 การแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่ม

- 1) เริ่มต้นจากการแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มละ 2 คน หากไม่สามารถแบ่งได้ลงตัวให้มี 1 กลุ่มมีสมาชิก 3 คน โดยให้นักศึกษาเลือกกลุ่มตามความสมัครใจ
- 2) ผู้สอนจัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มทำความรู้จักคุ้นเคยกัน
- 3) นักศึกษาแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้สอนกำหนดร่วมกัน โดยมีการปรึกษาหารือและหาข้อตกลงร่วมกันในทุก ๆ เรื่อง
- 4) หลังจากดำเนินการเรียนการสอนไประยะหนึ่ง (ประมาณ 3 - 5 คาบ หรือเมื่อจบเนื้อหาสาระที่ผู้สอนเห็นสมควร) ผู้สอนดำเนินการแบ่งกลุ่มนักศึกษาใหม่ โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มละ 3 คน หากไม่สามารถแบ่งได้ลงตัวให้มี 1 กลุ่มมีสมาชิก 2 หรือ 4 คน ผู้สอนเป็นผู้จัดนักศึกษาเข้ากลุ่ม โดยพิจารณาให้สมาชิกกลุ่มมีความหลากหลายในด้าน เพศ อายุ ชั้นปี วิชาเอก บุคลิกภาพ และระดับความสามารถทางด้านวิชาการ ทั้งนี้ต้องจัดนักศึกษาที่ไม่เคยร่วมกลุ่มกันมาก่อนเข้าด้วยกัน
- 5) ดำเนินการตามขั้นตอนที่ 2 และ 3 โดยใช้กิจกรรมที่แตกต่างจากที่ได้ใช้ไปแล้ว
- 6) เมื่อดำเนินการเรียนการสอนไปได้ระยะหนึ่ง (ประมาณ 3-5 คาบ หรือเมื่อจบเนื้อหาสาระที่ผู้สอนเห็นสมควร) ผู้สอนดำเนินการแบ่งกลุ่มนักศึกษาใหม่ โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มละ 4 คน หากไม่สามารถแบ่งได้ลงตัวให้มี 1 กลุ่มมีสมาชิก 3 หรือ 5 คน ผู้สอนเป็นผู้กำหนดนักศึกษาเข้ากลุ่มโดยใช้เกณฑ์การพิจารณาเหมือนที่ได้ทำในขั้นตอนที่ 4

7) ดำเนินการตามขั้นตอนที่ 2 และ 3 โดยใช้กิจกรรมที่แตกต่างจากที่ได้ใช้ไปแล้ว ในขั้นตอนที่ 2 , 3 และ 5

8) ดำเนินการเรียนการสอนโดยใช้เวลาครึ่งหนึ่งของระยะเวลาการเรียนการสอนที่เหลืออยู่ในภาคเรียนนั้นหรือเมื่อจบเนื้อหาสาระที่ผู้สอนเห็นสมควรผู้สอนดำเนินการแบ่งกลุ่มนักศึกษาใหม่ โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มละ 5 คน หากไม่สามารถแบ่งได้ลงตัวให้บางกลุ่มมีสมาชิก 4 คน ผู้สอนเป็นผู้กำหนดนักศึกษาเข้ากลุ่มโดยใช้เกณฑ์การพิจารณาเหมือนที่ได้ทำในขั้นตอนที่ 4

9) ดำเนินการตามขั้นตอนที่ 2 และ 3 โดยใช้กิจกรรมที่แตกต่างจากที่ได้ใช้ไปแล้ว ในขั้นตอนที่ 2 , 3 , 5 และ 7

10) ดำเนินการเรียนการสอนไปจนจบภาคเรียน หรือหมดเวลาที่กำหนดไว้

5.2.2 การจัดการเรียนการสอน

1) ผู้สอนบรรยายเนื้อหาวิชา เพื่อเป็นการปูพื้นฐานความรู้ความเข้าใจให้แก่นักศึกษา โดยการสรุปใจความสำคัญที่เป็นประเด็นหลักของสาระวิชา โดยพยายามใช้เวลาในการบรรยายแต่ละครั้งน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้

2) จัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักศึกษามีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมหรือเปิดโอกาสให้นักศึกษาปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์ต่าง ๆ โดยเน้นการร่วมมือและการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของสมาชิกกลุ่ม

3) เปิดโอกาสให้นักศึกษาเรียนรู้จากสภาพจริง โดยการเรียนการสอนในบางคาบอาจจะไม่ได้จัดขึ้นในชั้นเรียน แต่จัดให้นักศึกษาได้ศึกษาจากภาคสนาม

4) เปิดโอกาสให้นักศึกษา นำเสนอสิ่งที่ได้เรียนรู้แก่เพื่อนร่วมชั้น โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย

5) จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริง และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงผลการเรียนรู้โดยการแสดงออกทางกายภาพ

6) จัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมในการทำกิจกรรมกลุ่มและการนำเสนอผลงานของนักศึกษา

7) ผู้สอนทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียน และเป็นที่ปรึกษาในเวลาที่นักศึกษาต้องการความช่วยเหลือ

5.3 ขั้นการประเมินผล การประเมินผลการเรียนทำขึ้นเป็นระยะ ๆ ตลอดภาค การศึกษา การประเมินผลการเรียนต้องทำโดยความยุติธรรม กล่าวคือนักศึกษาที่มีความ สนใจ ตั้งใจเรียน เข้าเรียนและร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ ควรจะได้รับคะแนนดี กว่านักศึกษาผู้ที่ไม่สนใจการเรียน และไม่ร่วมกิจกรรมกลุ่ม วิธีการประเมินผลจึงต้องมี ความหลากหลาย เพื่อสามารถประเมินนักศึกษาแต่ละคนได้อย่างถูกต้อง

วิธีการประเมินผลมีดังต่อไปนี้

5.3.1 การประเมินผลจากการทดสอบ

- 1) การทดสอบระหว่างภาคเรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน แต่ละช่วง จัดให้มีขึ้นหลังจากจบเนื้อหาสาระในตอนหนึ่ง ๆ
- 2) การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม จัดให้มีขึ้นในช่วง กลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน
- 3) การทดสอบระหว่างภาคเรียนทุกครั้ง ใช้วิธีการสอบแบบ ร่วมมือ คือการเปิดโอกาสให้นักศึกษาในแต่ละกลุ่ม มีการปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นซึ่งกันและกันได้ ซึ่งก่อนทำการทดสอบ ผู้สอนต้องอธิบายจุดประสงค์ของ การสอบแบบร่วมมือให้นักศึกษาเข้าใจ
- 4) การส่งกระดาษคำตอบ แต่ละกลุ่มส่งกระดาษคำตอบของกลุ่ม เพียง 1 ชุด ซึ่งสมาชิกกลุ่มต้องหาข้อสรุปร่วมกัน สมาชิกกลุ่มทุกคนได้รับคะแนนเท่ากัน
- 5) การสอบกลางภาคและปลายภาค ให้นักศึกษาสอบเดี่ยวก่อน หลังจากนั้นให้นักศึกษาทำแบบทดสอบชุดเดียวกันซ้ำอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้วิธีการสอบแบบ ร่วมมือ ในการสอบครั้งที่ 2 การส่งกระดาษคำตอบใช้วิธีส่งกระดาษคำตอบ 2 ชุดคือ กระดาษคำตอบของแต่ละคน ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องตอบเหมือนกัน และกระดาษคำตอบของ กลุ่ม ซึ่งสมาชิกกลุ่มทุกคนต้องหาข้อสรุปร่วมกัน

5.3.2 การประเมินผลจากการนำเสนอผลงาน

- 1) เปิดโอกาสให้นักศึกษา นำเสนอผลงานที่ได้ศึกษาค้นคว้าเป็นระยะ ๆ ตลอดภาคเรียน
- 2) เน้นวิธีการนำเสนอผลงานในรูปแบบงานกลุ่ม ซึ่งสมาชิกกลุ่มทุกคนมี ส่วนร่วมในการนำเสนอ

3) ผู้สอนใช้วิธีการที่หลากหลายในการให้คะแนนการนำเสนอผลงานกลุ่ม

5.3.3 การประเมินผลจากการทำงานกลุ่ม

1) ก่อนการเปลี่ยนกลุ่มใหม่ทุกครั้ง ให้นักศึกษาแต่ละคน ประเมินผลการทำงานกลุ่มของเพื่อนร่วมกลุ่ม การประเมินนี้ถือเป็นความลับ เพื่อให้ นักศึกษาประเมินผลตามความเป็นจริง

2) ผู้สอนตรวจสอบการทำงานกลุ่มของนักศึกษาแต่ละคน โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย

สรุปแนวทางการประเมินผล

การประเมินผลการเรียนของนักศึกษาในภาพรวมเมื่อสิ้นสุดกระบวนการเรียน การสอนประเมินโดยการนำคะแนนจากส่วนต่าง ๆ ที่สะสมไว้ตลอดภาคเรียนมารวมกัน ซึ่งมีทั้งคะแนนเดี่ยวและคะแนนกลุ่มดังต่อไปนี้

ที่มาของคะแนน	คะแนนเดี่ยว	คะแนนกลุ่ม
1. การทดสอบระหว่างภาคเรียน	-	✓
2. การทดสอบกลางภาคเรียน	✓	✓
3. การทดสอบปลายภาคเรียน	✓	✓
4. การนำเสนอผลงาน	-	✓
5. การทำงานกลุ่ม	✓	-

*สัดส่วนการให้คะแนนให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้สอน

6. การนำรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษาที่สร้างขึ้นไว้

6.1 รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษาที่สร้างขึ้น มีจุดเน้นที่สำคัญคือ การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ดังนั้นรูปแบบการเรียนการสอนนี้จึงเหมาะสมสำหรับรายวิชาดนตรีเกือบทุกรายวิชา ที่ไม่ใช่รายวิชาปฏิบัติเดี่ยวซึ่งต้องใช้ทักษะเฉพาะของแต่ละบุคคล และใช้วิธีการเรียนการสอนแบบตัวต่อตัว

6.2 รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษาที่สร้างขึ้น มุ่งพัฒนานักศึกษาทางด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ทักษะสังคม และสติปัญญา โดยใช้เนื้อหาสาระทางด้านดนตรีเป็นสื่อ ดังนั้นรูปแบบการเรียนการสอนนี้ จึงสามารถใช้ได้กับนักศึกษาทุกคน ไม่เฉพาะนักศึกษาที่เรียนวิชาเอกดนตรีเท่านั้น

6.3 การประเมินผลเพื่อพิจารณาให้ระดับคะแนนแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล เมื่อสิ้นสุดกระบวนการเรียนการสอน ต้องทำโดยใช้ความเป็นธรรม ซึ่งขึ้นอยู่กับการใช้ดุลยพินิจของผู้สอนในการกำหนดสัดส่วนของคะแนนที่ได้จากการวัดผลโดยวิธีต่าง ๆ ตลอดภาคเรียน

คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา

คำนำ

คู่มือฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการในการนำรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษานี้ไปใช้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้สอนในการประยุกต์ใช้รูปแบบการเรียนนี้

จุดมุ่งหมายของรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา

รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล
2. ด้านทักษะสังคม
3. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ลักษณะเด่นของรูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษาที่สร้างขึ้นมีลักษณะเด่นดังต่อไปนี้

1. เน้นวิธีการเรียนที่เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ โดยการใช้กระบวนการกลุ่ม จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เอื้อให้นักศึกษาใช้ทักษะการร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการเรียนรู้
2. นักศึกษามีโอกาสฝึกทักษะสังคม และการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล ควบคู่ไปกับการเรียนรู้สาระด้านวิชาการ เพื่อพัฒนาด้านสติปัญญา

3. กระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียน และมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเองและของเพื่อนร่วมชั้น

4. เปิดโอกาสให้นักศึกษาที่มีความแตกต่างกันในด้านความสามารถทางด้านวิชาการและประสบการณ์ ได้ช่วยเหลือ แบ่งปัน สนับสนุนซึ่งกันและกัน ทำให้นักศึกษาทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จในด้านวิชาการอย่างเท่าเทียมกัน

แนวคิดพื้นฐานและหลักการสำคัญของรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา

แนวคิดพื้นฐานและหลักการสำคัญของรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษาที่สร้างขึ้น นำมาจากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ สมรรถนะของนักศึกษา รูปแบบการเรียนการสอน การจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนในระดับปริญญาบัณฑิต แนวทางการพัฒนา นักศึกษา การร่วมมือและการมีส่วนร่วมทางการศึกษาการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ การใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนการสอน ตลอดจนผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังได้เสนอรายละเอียดในหน้า 1 - 4 ของรูปแบบการเรียนการสอน

การนำรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษาไปใช้

1. **ขั้นเตรียมการ** ผู้สอนดำเนินการเตรียมการที่ครอบคลุมปัจจัยนำเข้าของระบบการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

1.1 จุดประสงค์ของการเรียนการสอน

- 1) ผู้สอนศึกษาและวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของรายวิชาโดยศึกษาจากคำอธิบายรายวิชาที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษา
- 2) กำหนดจุดประสงค์รายวิชา โดยการจัดลำดับความสำคัญของจุดประสงค์รายวิชาให้มีความสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการให้นักศึกษาเกิดการพัฒนา ได้แก่ ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ทักษะสังคม และผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการ
- 3) จัดทำเกณฑ์การประเมินผลที่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชาและจุดประสงค์ในการพัฒนานักศึกษา

4) ศึกษาและวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์รายวิชา

1.2 ผู้สอน

1) จัดทำเค้าโครงรายวิชาที่สมบูรณ์ ซึ่งประกอบไปด้วย คำอธิบายรายวิชา วัตถุประสงค์ของวิชา รายชื่อหนังสือประกอบการสอน เนื้อหาวิชา สัดส่วนการให้คะแนน และวิธีการประเมินผล

2) จัดทำแผนการสอนให้มีเนื้อหาสาระครบถ้วน ระบุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนในแต่ละคาบ จัดวิธีการเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละคาบให้สอดคล้องกับหลักการของรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา

3) จัดเตรียมอุปกรณ์การสอน ตลอดจนเอกสารประกอบการสอนที่สอดคล้องกับแผนการสอนที่ได้จัดทำขึ้น โดยจัดให้มีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา

1.3 ผู้เรียน ผู้สอนเตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อนการดำเนินการเรียนการสอนโดย

1) ให้ความรู้แก่ผู้เรียน เกี่ยวกับหลักการ วัตถุประสงค์และวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือ โดยเน้นว่าการเรียนการสอนโดยวิธีนี้จะช่วยให้นักศึกษาพัฒนาทักษะด้านสติปัญญา ควบคู่ไปกับด้านทักษะสังคมได้แก่ การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างจากตน การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ภาวะความเป็นผู้นำ การตัดสินใจที่ดี การแบ่งปัน การมีส่วนร่วม การมีทักษะสังคมที่ดี ทำให้บุคคลสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังช่วยพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่ดีได้แก่ การมีมิตรไมตรีต่อกัน ซึ่งก่อให้เกิดมิตรภาพ ความสนิทสนม ความรักใคร่ การเอาใจใส่ การมีทัศนคติที่ดีต่อกัน การพึ่งพา ความสามัคคี การแบ่งปัน การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล การเรียนการสอนนี้เน้นการเรียนรู้โดยการร่วมมือ ไม่ใช่การแข่งขัน

2) แนะนำแนวทางการปฏิบัติตัวของผู้เรียน เพื่อให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ได้แก่การเปลี่ยนบทบาทจากผู้ฟัง ผู้สังเกตการณ์ และผู้จัดบันทึกข้อมูล เป็นผู้แก้ปัญหา ผู้นำเสนอความคิด และผู้ร่วมสนทนา มีการเตรียมศึกษาเนื้อหาวิชาก่อนเข้าห้องเรียน ทำความรู้จักกับเพื่อนร่วมชั้นมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ กระตุ้นซึ่งกันและกันให้เข้าชั้นเรียนสม่ำเสมอ เปลี่ยนทัศนคติจากการแข่งขันกับเพื่อน เป็นการร่วมมือ เพิ่มความรับผิดชอบทั้งส่วนบุคคลและต่อส่วนรวม สร้างการรับรู้ว่าแหล่งความรู้ นอกจากผู้สอน และหนังสือแบบเรียนแล้ว สถานที่ต่าง ๆ ตัวเอง และกลุ่มเพื่อน ยังเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญอีกด้วย(ปรับปรุงจาก McGregor ใน Bosworth & Hamilton, 1994)

3) แนะนำการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน เอกสารประกอบการเรียน การสอน และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่นห้องสมุด ห้องดนตรี

4) ชี้แจงความคาดหวังที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนบรรลุ จากการใช้รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา คือการพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ทักษะสังคม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5) ชี้แจงรายละเอียดของการประเมินผลการเรียน วิธีการประเมินผล และสัดส่วนการให้คะแนน ทั้งนี้ต้องเน้นว่าระดับคะแนนที่นักศึกษาจะได้รับไม่สำคัญ เท่ากับความรู้ที่นักศึกษาจะได้เรียนรู้จากการเรียนแบบร่วมมือ หากทุกคนร่วมมือและช่วยเหลือกันอย่างแท้จริง ทุกคนจะมีโอกาสได้รับระดับคะแนนสูงเท่าเทียมกัน

1.4 สภาพแวดล้อม

1) ผู้สอนสำรวจหนังสือและเอกสารในห้องสมุด จัดหาหนังสือ เอกสาร ตำรา และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ให้เพียงพอ และครอบคลุมเนื้อหาสาระที่ต้องการให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าตลอดภาคเรียนโดยประสานงานกับอำนาจการสำนักหอสมุด

2) ผู้สอนติดต่อฝ่ายจัดห้องเรียนเพื่อเลือกห้องเรียนที่มีขนาดพอเหมาะสำหรับจำนวนนักศึกษา มีที่ว่างสำหรับทำกิจกรรม โดยที่สามารถเคลื่อนย้าย โต๊ะ เก้าอี้ และอุปกรณ์อื่น ๆ ได้เมื่อจำเป็น ควรเป็นห้องที่สามารถเก็บเสียงได้ดี เพราะเมื่อมีการทำกิจกรรมที่ต้องใช้เสียงเช่นการฟังดนตรี การชมวิดีโอ หรือการอภิปรายกลุ่มย่อย จะไม่รบกวนชั้นเรียนอื่นที่อยู่ใกล้เคียง

3) ผู้สอนจัดเตรียมแหล่งการเรียนรู้นอกห้องเรียน เช่นห้องดนตรีที่ นักศึกษาสามารถเข้าไปศึกษาจากสภาพจริง ห้องฟังเพลง หรือดูวิดีโอทัศน์ ทำบัญชีรายการ กำหนดการแสดงดนตรีตามสถานที่ต่าง ๆ ที่ผู้สอนทราบว่าจะมีขึ้นในระหว่างภาคเรียน ติดต่อขอความร่วมมือจากบุคคลที่มีความรู้เกี่ยวกับด้านดนตรีเช่นอาจารย์สอนดนตรี ผู้ควบคุมวงโยธวาทิต หรือวงนักร้องประสานเสียง นักศึกษาวิชาเอกดนตรี ซึ่งยินดีให้ความรู้เพิ่มเติมแก่นักศึกษา ผู้สอนจัดทำรายชื่อบุคคลเหล่านั้นพร้อมทั้งสถานที่ที่สามารถ ติดต่อได้โดยสะดวก เพื่อแจกแก่นักศึกษา

4) ผู้สอนจัดหาสถานที่ ซึ่งนักศึกษาสามารถนัดพบเพื่อปรึกษาหารือ หรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ของกลุ่มนอกเวลาเรียน โดยติดต่อฝ่ายธุรการและฝ่ายจัดห้องเรียน เช่นห้องดอกเห็ดหรือศาลาพักผ่อน ห้องกิจกรรมนักศึกษา ห้องประชุมเล็ก หรือห้องเรียนที่ไม่ได้ใช้มากนัก ผู้สอนจัดทำบัญชีรายชื่อสถานที่เหล่านั้น พร้อมทั้งเวลาที่นักศึกษา สามารถใช้ได้ เพื่อแจกให้นักศึกษา การใช้ห้องบางห้องเช่นห้องประชุมเล็ก หากต้อง มีการจองก่อนล่วงหน้า ผู้สอนต้องแจ้งให้นักศึกษาทราบรายละเอียดการจองห้อง และระเบียบการใช้ห้อง

2. ขั้นตอนการ ในขั้นตอนนี้ เป็นกระบวนการดำเนินการเรียนการสอน ตามเนื้อหาวิชาที่กำหนดโดยใช้วิธีการร่วมมือ เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมใน กระบวนการเรียนรู้มากที่สุด เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับนักศึกษาและระหว่าง นักศึกษาโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาสัมพันธภาพระหว่าง บุคคล ทักษะสังคม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้วิธีการดังต่อไปนี้

2.1 การแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่ม

1) เริ่มต้นโดยการแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มละ 2 คน หากไม่สามารถ แบ่งได้ลงตัวให้มี 1 กลุ่มมีสมาชิก 3 คน โดยให้นักศึกษาเลือกกลุ่มตามความสมัครใจ หากนักศึกษาบางคนไม่สามารถเลือกคู่ได้ ผู้สอนต้องเป็นผู้จัดนักศึกษาเข้าคู่จนครบทุกคน

2) ผู้สอนจัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มทำความรู้จักคุ้นเคยกัน แม้ว่าการจับคู่ครั้งนี้เป็นการจับคู่โดยความสมัครใจ นักศึกษาส่วนใหญ่อาจจะเลือกเพื่อนของตนเอง แต่เนื่องจากมีนักศึกษาบางคู่ที่ไม่เคยพบกันมาก่อน ดังนั้นการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาทำร่วมกันเพื่อสร้างความคุ้นเคยจึงเป็นสิ่งจำเป็น การทำกิจกรรมนี้ควรใช้เวลาไม่เกิน 10 นาที

3) นักศึกษาแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้สอนกำหนดร่วมกัน โดยการปรึกษาหารือและหาข้อตกลงร่วมกันในทุก ๆ เรื่องในการทำกิจกรรมทุกครั้ง ผู้สอนให้นักศึกษาจัดเก้าอี้หันหน้าเข้าหากันเป็นคู่ ๆ และเตือนเรื่องการใช้ระดับเสียง ให้อยู่ในระดับที่ได้ยินเฉพาะ 2 คน เพื่อไม่ให้เป็นการรบกวนกลุ่มอื่น

4) หลังจากดำเนินการเรียนการสอนไประยะหนึ่ง (ประมาณ 3 – 5 คาบ หรือเมื่อจบเนื้อหาสาระที่ผู้สอนเห็นสมควร) ผู้สอนดำเนินการแบ่งกลุ่มนักศึกษาใหม่ โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มละ 3 คน หากไม่สามารถแบ่งได้ลงตัวให้มี 1 กลุ่มมีสมาชิก 2 หรือ 4 คน ผู้สอนเป็นผู้จัดนักศึกษาเข้ากลุ่ม โดยพิจารณาให้สมาชิกกลุ่มมีความหลากหลายในด้าน เพศ อายุ ชั้นปี วิชาเอก บุคลิกภาพ และระดับความสามารถทางด้านวิชาการ ทั้งนี้ต้องจัดนักศึกษาที่ไม่เคยร่วมกลุ่มกันมาก่อนเข้าด้วยกัน ข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาทุกคน ผู้สอนได้รับจากการสำรวจในการเรียนคาบแรก และจากการทำกิจกรรมที่ 1

5) ผู้สอนจัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มทำความรู้จักคุ้นเคยกัน โดยการทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่แตกต่างจากที่ได้ทำในขั้นตอนที่ 2 การทำกิจกรรมนี้ควรใช้เวลาไม่เกิน 15 นาที

6) เมื่อดำเนินการเรียนการสอนไปได้ระยะหนึ่ง (ประมาณ 3-5 คาบ หรือเมื่อจบเนื้อหาสาระที่ผู้สอนเห็นสมควร) ผู้สอนดำเนินการแบ่งกลุ่มนักศึกษาใหม่ โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มละ 4 คน หากไม่สามารถแบ่งได้ลงตัวให้บางกลุ่มมีสมาชิก 3 หรือ 5 คน ผู้สอนเป็นผู้กำหนดนักศึกษาเข้ากลุ่มโดยใช้เกณฑ์การพิจารณาเหมือนที่ได้ทำในขั้นตอนที่ 4

7) ผู้สอนจัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มทำความรู้จักคุ้นเคยกัน ฝึกทักษะการทำงานกลุ่ม และการหาข้อตกลงร่วมกัน การทำกิจกรรมนี้ควรใช้เวลาไม่เกิน 15 นาที

8) ดำเนินการเรียนการสอนโดยใช้เวลาครึ่งหนึ่งของระยะเวลาการเรียน การสอนที่เหลืออยู่ในภาคเรียนนั้น ยกตัวอย่างเช่นเมื่อดำเนินการเรียนการสอนมาถึงช่วงเวลานี้แล้ว ยังมีเวลาสำหรับดำเนินการเรียนการสอนต่อไปอีก 30 คาบ ก่อนหมดภาคการศึกษา ผู้สอนกำหนดให้กลุ่ม 4 คน ทำงานด้วยกันโดยใช้เวลาประมาณ 15 คาบ หรือเมื่อจบเนื้อหาสาระที่ผู้สอนเห็นสมควร การที่ให้กลุ่ม 4 คนใช้เวลาการทำงานร่วมกันมากกว่ากลุ่ม 3 หรือ 2 คน เพราะตามแนวคิดของการแบ่งกลุ่มผู้เรียนพบว่า กลุ่มผู้เรียนที่ประกอบด้วยสมาชิก 4 – 5 คน เป็นกลุ่มขนาดที่ดีที่สุดในการทำงานร่วมกัน (Johnson & Johnson, 1987, Slavin, 1990) หลังจากครบเวลาที่กำหนดแล้ว ผู้สอนดำเนินการแบ่งกลุ่มนักศึกษาใหม่ โดยแบ่งนักศึกษา ออกเป็นกลุ่มละ 5 คน หากไม่สามารถแบ่งได้ลงตัวให้บางกลุ่มมีสมาชิก 4 หรือ 6 คน ผู้สอน เป็นผู้กำหนดนักศึกษาเข้ากลุ่มโดยใช้เกณฑ์การพิจารณาเหมือนที่ได้ทำในขั้นตอนที่ 4

9) ผู้สอนจัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มทำความรู้จักคุ้นเคยกัน ฝึก ทักษะการทำงานกลุ่ม และการหาข้อตกลงร่วมกัน การทำกิจกรรมนี้ควรใช้เวลาไม่เกิน 15 นาที

10) ดำเนินการเรียนการสอนต่อไปตามแผนการสอนจนหมดภาคการศึกษา

หมายเหตุ :

1) ทุกครั้งที่นักศึกษาเข้าชั้นเรียน ทุกคนจะต้องนั่งในกลุ่มตามที่ได้จัดไว้ เสมอ เพราะต้องทำกิจกรรมกลุ่มทุกคาบ สมาชิกกลุ่มทุกคนต้องรับผิดชอบในการเข้าชั้นเรียน ของเพื่อนร่วมกลุ่ม หากกลุ่มใดมีสมาชิกไม่ครบโดยไม่มีเหตุผลสมควร สมาชิกที่ขาดเรียนจะ ถูกหักคะแนนส่วนหนึ่งและคะแนนส่วนของกลุ่มจะถูกหักไปด้วย

2) หากนักศึกษาทุกคนในชั้นเรียนรู้จักคุ้นเคยกันมาก่อนเช่นเป็นนักศึกษา วิชาเอกเดียวกัน ไม่จำเป็นต้องใช้กิจกรรมการทำความคุ้นเคย ควรเปลี่ยนเป็นกิจกรรมเพื่อฝึก ทักษะการทำงานกลุ่มแทน

2.2 การจัดการเรียนการสอน

1) ผู้สอนบรรยายเนื้อหาวิชา เพื่อเป็นการปูพื้นฐานความรู้ ความเข้าใจ ให้แก่นักศึกษา โดยการสรุปใจความสำคัญที่เป็นประเด็นหลักของสาระวิชา โดยพยายามใช้เวลาในการบรรยายแต่ละครั้งน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้

2) จัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักศึกษามีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม หรือเปิดโอกาสให้นักศึกษาปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์ต่าง ๆ โดยเน้นการร่วมมือและการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของสมาชิกกลุ่ม

ตัวอย่างกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักศึกษามีการค้นคว้าเพิ่มเติม และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

เสียงร้องของมนุษย์

กิจกรรมนี้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากสิ่งที่ผู้สอนได้นำเสนอในชั้นเรียน เพื่อศึกษารายละเอียดของสาระต่าง ๆ และยังเปิดโอกาสให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

1) ผู้สอนบรรยายลักษณะเสียงร้องของมนุษย์ และลักษณะเฉพาะของเสียงร้องประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ ไชปราโน แอลโท เทนเนอร์ และเบส หลังจากนั้นตั้งคำถามว่าเสียงร้องที่เรียกว่า เมสโซโซปราโน และบาริโตน จัดเป็นเสียงร้องประเภทใด มีลักษณะอย่างไร โดยให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มไปค้นคว้าเพิ่มเติม

2) ให้นักศึกษาจัดเก้าอี้เข้าหากันตามกลุ่มของตนเอง แล้วเปิดเพลงร้องให้ฟัง โดยให้นักศึกษาปรึกษากันว่า เสียงร้องที่ได้ยิน เป็นเสียงร้องประเภทใด แต่ละกลุ่มเขียนคำตอบโดยยกเหตุผลประกอบ

3) เปิดโอกาสให้นักศึกษาเรียนรู้จากสภาพจริง โดยการเรียนการสอนในบางคาบอาจจะไม่ได้จัดขึ้นในชั้นเรียน แต่จัดให้นักศึกษาได้ศึกษาจากภาคสนาม

4) เปิดโอกาสให้นักศึกษา นำเสนอสิ่งที่ได้เรียนรู้แก่เพื่อนร่วมชั้น โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย

5) จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริง และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงผลการเรียนรู้โดยการแสดงออกทางกายภาพ

**ตัวอย่างกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริง
และแสดงผลการเรียนรู้โดยการแสดงออกทางกายภาพ**

นักแต่งเพลงสมัครเล่น

กิจกรรมนี้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติวิธีการเรียบเรียงระดับเสียงสูงต่ำให้เกิดเป็นทำนองเพลงอย่างง่าย และฝึกการแยกระดับเสียงสูงต่ำ

- 1) ให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนเลือกระดับเสียงในบันไดเสียง คนละ 1 เสียง แล้วฝึกร้องระดับเสียงนั้นจนชำนาญ
- 2) ให้สมาชิกกลุ่มนั่งเรียงลำดับตามระดับเสียงสูง ต่ำ
- 3) ให้สมาชิกกลุ่ม 1 คน ทำหน้าที่เป็นนักแต่งเพลง โดยพยายามสร้างทำนองเพลงจากระดับเสียงที่มีอยู่ในกลุ่ม กล่าวคือเมื่อนักแต่งเพลงชี้ไปที่สมาชิกคนใด คนนั้นต้องเปล่งเสียงร้องระดับเสียงที่ตนเองเลือกออกมา
- 4) สมาชิกกลุ่มผลัดกันเป็นนักแต่งเพลง แล้วทั้งกลุ่มเลือกทำนองเพลงที่ชอบที่สุด แล้วฝึกร้องทำนองเพลงนั้นจนชำนาญ
- 5) แต่ละกลุ่มร้องเพลงที่เลือก ให้เพื่อนร่วมชั้นฟังทีละกลุ่ม

6) จัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมในการทำกิจกรรมกลุ่มและการนำเสนอผลงานของนักศึกษา กล่าวคือเป็นห้องเรียนที่มีเนื้อที่เพียงพอสำหรับการทำกิจกรรมต่าง ๆ โต๊ะ เก้าอี้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ในห้องต้องสามารถเคลื่อนย้ายได้ตลอดเวลา อุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนการสอนเช่นอุปกรณ์โสตต้องพร้อมสำหรับการใช้งานได้ตลอดเวลา ห้องเรียนควรจะเป็นห้องที่สามารถเก็บเสียงได้ หากไม่สามารถเก็บเสียงได้ ควรอยู่ห่างจากห้องเรียนอื่นพอสมควร

7) ผู้สอนทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียน และเป็นที่ยี่ปรึกษา ในเวลาที่นักศึกษาต้องการความช่วยเหลือ ผู้สอนต้องเปลี่ยนบทบาทจากนักบรรยาย เป็นผู้ชี้แนะแหล่งความรู้และวิธีแสวงหาความรู้ ตลอดจนเป็นผู้จัดเตรียมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เอื้อให้นักศึกษาได้ศึกษาหาความรู้โดยวิธีร่วมมือ ผู้สอนต้องมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษาอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ นักศึกษามีความสนใจในการขอคำปรึกษา

3. ขั้นตอนการประเมินผล การประเมินผลการเรียนรู้ทำขึ้นเป็นระยะ ๆ

ตลอดภาคการศึกษา การประเมินผลรวมเพื่อให้ระดับคะแนนแก่นักศึกษาเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน ต้องทำโดยความยุติธรรม กล่าวคือนักศึกษาผู้ที่มีความสนใจ มีความตั้งใจ เรียนเข้าเรียนและร่วมทำกิจกรรมกลุ่มอย่างสม่ำเสมอควรจะได้รับระดับคะแนนดีกว่านักศึกษาผู้ที่ไม่สนใจการเรียน และไม่ร่วมทำงานกลุ่ม วิธีการประเมินผลจึงต้องมีความหลากหลาย เพื่อสามารถประเมินสมรรถนะของนักศึกษาแต่ละคนได้อย่างถูกต้อง วิธีการประเมินผลมีดังต่อไปนี้

3.1 การประเมินผลจากการทดสอบ

- 1) การทดสอบย่อยเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละช่วงทำขึ้นหลังจากจบเนื้อหาสาระในตอนหนึ่ง ๆ
- 2) การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมทำขึ้นในช่วงกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน เป็นการวัดความรู้ที่นักศึกษาได้เรียนรู้ทั้งหมด
- 3) การทดสอบย่อยทุกครั้งใช้วิธีการสอบแบบร่วมมือ คือการเปิดโอกาสให้นักศึกษาในแต่ละกลุ่ม มีการปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นซึ่งกันและกันได้ ซึ่งก่อนทำการทดสอบ ผู้สอนต้องอธิบายจุดประสงค์ของการสอบแบบร่วมมือให้นักศึกษาเข้าใจ พยายามคิดไตร่ตรอง พิจารณาเหตุผลที่น่าเชื่อถือ ก่อนตัดสินใจตอบคำถาม
- 4) การส่งกระดาษคำตอบ แต่ละกลุ่มส่งกระดาษคำตอบของกลุ่มเพียง 1 ชุด ซึ่งสมาชิกกลุ่มต้องหาข้อสรุปร่วมกัน เพราะสมาชิกกลุ่มทุกคนจะได้รับคะแนนเท่ากัน นั่นหมายความว่าหากสมาชิกกลุ่มคนหนึ่งคนใดทราบคำตอบที่ถูกต้องจะทำให้สมาชิกคนอื่น ๆ ได้รับผลประโยชน์ด้วยเช่นกัน ดังนั้นนักศึกษาทุกคนจึงต้องเตรียมตัวสอบเป็นอย่างดี เพื่อนำเสนอคำตอบที่ถูกต้องแก่กลุ่ม
- 5) การสอบกลางภาคและปลายภาค ให้นักศึกษาสอบเดี่ยวก่อน หลังจากนั้นให้นักศึกษาทำแบบทดสอบชุดเดียวกันซ้ำอีกครั้งหนึ่งโดยใช้วิธีการสอบแบบร่วมมือ นักศึกษาสามารถปรึกษากันได้ โดยที่สมาชิกแต่ละคนเลือกตอบคำถามตามความคิดเห็นของตนเองได้ นักศึกษาแต่ละคนจะได้รับกระดาษคำตอบคนละ 1 ชุดเพื่อเขียนคำตอบของตนเอง และจะมีกระดาษคำตอบอีก 1 ชุดซึ่งเป็นคำตอบของกลุ่มซึ่งสมาชิกกลุ่มทุกคนต้องหาข้อสรุปร่วมกันโดยวิธีนี้ทำให้ผู้สอนสามารถวัดสมรรถนะทางด้านวิชาการของนักศึกษาแต่ละคนได้ และยังสามารถเปรียบเทียบผลของการทำข้อสอบแบบร่วมมือกับผลของการสอบแบบเดี่ยวได้อีกด้วย

ตัวอย่างวิธีการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การทดสอบย่อย

การทดสอบย่อยสามารถทำได้หลายรูปแบบดังตัวอย่างต่อไปนี้

1) การทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ ผู้สอนแจกกระดาษคำถาม ซึ่งอาจจะเป็นคำถามแบบ อัตนัย หรือแบบปรนัยก็ได้ นักศึกษาในกลุ่มช่วยกันพิจารณาคำตอบ แล้วใช้คำตอบที่กลุ่มเห็นชอบ ในการให้คะแนน สมาชิกกลุ่มทุกคนจะได้รับคะแนนเท่ากัน หากสมาชิกคนใดขาดสอบโดยไม่มีเหตุ สมควร จะไม่ได้รับคะแนนสำหรับการสอบในครั้งนั้น หากนักศึกษามีความจำเป็นต้องขาดสอบ ต้อง แจ้งให้ผู้สอนทราบ และนักศึกษาคณะนั้นต้องสอบเดี่ยวนอกเวลาเรียน

2) การสอบปากเปล่า ผู้สอนเตรียมคำถามให้มีจำนวนเท่ากับจำนวนกลุ่มของ นักศึกษา ผู้สอนเริ่มถามคำถามหากกลุ่มใดรู้คำตอบให้ยกมือขึ้น กลุ่มใดยกมือก่อนจะได้สิทธิ์ตอบก่อน หาก ตอบถูกจะได้คะแนนเต็มสำหรับการสอบในครั้งนั้น หากตอบผิดจะไม่ได้คะแนน และกลุ่มอื่นมีสิทธิ์ ตอบคำถามเดิมซ้ำ ทุกกลุ่มมีสิทธิ์ตอบคำถาม ได้เพียง 1 ครั้งเท่านั้น ไม่ว่าจะตอบผิดหรือถูก

3) ผู้สอนตั้งคำถามแล้วสุ่มเรียกสมาชิกกลุ่มคนหนึ่งตอบ หากตอบถูก ทั้งกลุ่มจะได้รับ คะแนน หากตอบผิด ทั้งกลุ่มจะไม่ได้คะแนน โดยวิธีนี้ทำให้นักศึกษาทุกคนต้องเตรียมตัวเป็นอย่างดี ในการสอบทุกครั้ง เพราะทุกคนต้องรับผิดชอบต่อการได้หรือไม่ได้คะแนนของกลุ่ม

การทดสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน

1) จัดห้องสอบในรูปแบบปกติสำหรับการสอบครั้งแรก นักศึกษาแต่ละคนทำข้อสอบ เดี่ยว โดยทุกคนเริ่มทำข้อสอบ และหยุดในเวลาพร้อมกัน

2) หลังจากสอบรอบแรกเสร็จแล้ว ไม่อนุญาตให้นักศึกษาออกห้องสอบ แต่ให้ช่วยกัน จัดโต๊ะเก้าอี้ใหม่ ผู้สอนจัดให้นักศึกษานั่งเป็นกลุ่มตามรายชื่อที่ผู้สอนเตรียมไว้ ซึ่งผู้สอนจัดให้แต่ละ กลุ่มมีนักศึกษาที่มีสมรรถนะด้านวิชาการต่างกันคละกัน

3) นักศึกษาทำข้อสอบฉบับเดิมซ้ำอีกครั้งหนึ่ง โดยที่นักศึกษาสามารถปรึกษากันภายในกลุ่ม ได้ ในการตอบคำถาม นักศึกษาทุกคนตอบคำถามในกระดาษคำตอบของตนเอง 1 ชุด และกลุ่มร่วม กันตอบคำถามของกลุ่มอีก 1 ชุด

4) ให้เวลาในการทำข้อสอบเท่ากัน คือเริ่มทำข้อสอบและหยุดในเวลาเดียวกัน

5) ในกรณีที่ข้อสอบบางส่วนเป็นข้อสอบอัตนัย ในการสอบครั้งที่ 2 นักศึกษาแต่ละคน ต้องตอบโดยใช้สำนวนของตนเอง แม้ว่าจะมีการปรึกษากันก็ตามหากพบว่านักศึกษาคณะใดมีคำตอบที่ เหมือนกันทุกตัวอักษร จะไม่ได้รับคะแนนในข้อนั้นทั้งคู่

3.2 การประเมินผลจากการนำเสนอผลงาน

1) เปิดโอกาสให้นักศึกษา นำเสนอผลงานที่ได้ศึกษาค้นคว้าเป็นระยะ ๆ ตลอดภาคเรียน การเปิดโอกาสให้นักศึกษานำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า ทำให้มีการแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ของแต่ละกลุ่มแก่เพื่อนร่วมชั้นทั้งหมด มีการแบ่งปันวิธีการแก้ไขปัญหา หรืออุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในกระบวนการแสวงหาความรู้ หากมีหลายกลุ่มศึกษาค้นคว้าในเรื่องเดียวกัน การนำเสนอผลการค้นคว้าของแต่ละกลุ่ม ทำให้นักศึกษาได้รับสาระวิชาในมุมมองที่แตกต่างกัน เป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจในสาระวิชาแก่นักศึกษา

2) เน้นวิธีการนำเสนอผลงานในรูปแบบงานกลุ่ม ซึ่งสมาชิกกลุ่มทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอ ควรกระตุ้นให้นักศึกษาปรับเปลี่ยนบทบาทในการนำเสนอผลงานในแต่ละครั้ง เพื่อทุกคนจะได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายในการนำเสนอผลงาน ในบางครั้งผู้สอนอาจจะให้นักศึกษาทุกคนในกลุ่มเตรียมตัวนำเสนอผลงาน และผู้สอนสุ่มเลือกนักศึกษาคนใดคนหนึ่งเป็นผู้แทนของกลุ่มในการนำเสนอ

3) ผู้สอนใช้วิธีการที่หลากหลายในการให้คะแนนการนำเสนอผลงานกลุ่ม เช่นการให้คะแนนในภาพรวม การให้คะแนนในการนำเสนอของแต่ละคนแล้ว นำคะแนนของสมาชิกกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม การให้คะแนนโดยการตั้งคำถามแล้วสุ่มถามสมาชิกกลุ่มคนใดคนหนึ่ง หากสมาชิกกลุ่มตอบคำถามได้ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง คะแนนที่ได้รับ จะเป็นคะแนนของกลุ่ม การเชิญอาจารย์ท่านอื่น หรือบุคคลภายนอกเป็นผู้ให้คะแนน การให้แต่ละกลุ่มเลือกผู้แทนกลุ่มละ 1 คน เป็นกรรมการให้คะแนน

3.3 การประเมินผลจากการทำงานกลุ่ม

1) ก่อนการเปลี่ยนกลุ่มใหม่ทุกครั้ง ให้นักศึกษาแต่ละคนประเมินผลการทำงานกลุ่มของเพื่อนร่วมกลุ่มโดยใช้แบบประเมินที่ผู้สอนเตรียมไว้ การประเมินนี้ถือเป็นความลับ เพื่อให้นักศึกษาประเมินผลตามความเป็นจริง

2) ผู้สอนตรวจสอบการทำงานกลุ่มของนักศึกษาแต่ละคน โดยใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อประเมินว่านักศึกษาค้นคว้าได้ร่วมทำงานกลุ่มอย่างแท้จริง เช่นการตั้งคำถามเกี่ยวกับวิธีการทำงาน การได้มาซึ่งสารสนเทศต่าง ๆ และรายละเอียดในการทำงาน การให้นักศึกษาแต่ละคนในกลุ่มเขียนสาระที่ตนเตรียมนำเสนอ หรือเขียนหน้าที่ ที่ตนเองต้องรับผิดชอบในการนำเสนอด้วยลายมือของตนเอง เพื่อนำส่งผู้สอนในวันที้นำเสนอผลงาน

3) ผู้สอนใช้วิธีการที่หลากหลายในการให้คะแนนการนำเสนอ ผลงานกลุ่ม เช่นการให้คะแนนในภาพรวม การให้คะแนนในการนำเสนอของแต่ละคนแล้ว นำคะแนนของสมาชิกกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม การให้คะแนนโดยการตั้งคำถามแล้ว สุ่มถามสมาชิกกลุ่มคนใดคนหนึ่ง หากสมาชิกกลุ่มตอบคำถามได้ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง คะแนนที่ได้รับ จะเป็นคะแนนของกลุ่ม การเชิญอาจารย์ท่านอื่น หรือบุคคลภายนอกเป็นผู้ให้ คะแนน การให้แต่ละกลุ่มเลือกผู้แทนกลุ่มละ 1 คน เป็นกรรมการให้คะแนน

3.3 การประเมินผลจากการทำงานกลุ่ม

1) ก่อนการเปลี่ยนกลุ่มใหม่ทุกครั้ง ให้นักศึกษาแต่ละคนประเมินผล ประเมินผลการทำงานกลุ่มของเพื่อนร่วมกลุ่มโดยใช้แบบประเมินที่ผู้สอนเตรียมไว้ การ ประเมินนี้ถือเป็นการลับ เพื่อให้นักศึกษาประเมินผลตามความเป็นจริง

2) ผู้สอนตรวจสอบการทำงานกลุ่มของนักศึกษาแต่ละคน โดยใช้วิธีการที่ หลากหลายเพื่อประเมินว่านักศึกษาค้นใคร่ร่วมทำงานกลุ่มอย่างแท้จริง เช่นการตั้งคำถาม เกี่ยวกับวิธีการทำงาน การได้มาซึ่งสารสนเทศต่าง ๆ และรายละเอียดในการทำงาน การให้ นักศึกษาแต่ละคนในกลุ่มเขียนสาระที่ตนเตรียมนำเสนอหรือเขียนหน้าที่ที่ตนเองต้องรับผิดชอบ ในการนำเสนอด้วยลายมือของตนเอง เพื่อนำส่งผู้สอนในวันที่นำเสนอผลงาน

สรุปแนวทางการประเมินผล

การประเมินผลการเรียนของนักศึกษาในภาพรวมเมื่อสิ้นสุดกระบวนการเรียน การ สอนประเมินโดยการนำคะแนนจากส่วนต่าง ๆ ที่สะสมไว้ตลอดภาคเรียนมารวมกัน ซึ่งมีทั้ง คะแนนเดี่ยวและคะแนนกลุ่มดังต่อไปนี้

ที่มาของคะแนน	คะแนนเดี่ยว	คะแนนกลุ่ม
1. การทดสอบย่อย	-	✓
2. การทดสอบกลางภาคเรียน	✓	✓
3. การทดสอบปลายภาคเรียน	✓	✓
4. การนำเสนอผลงาน	-	✓
5. การทำงานกลุ่ม	✓	-

*สัดส่วนการให้คะแนนให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้สอน

ตัวอย่างการกำหนดสัดส่วนการให้คะแนน

1. การทดสอบระหว่างภาคเรียน	10	คะแนน
2. การสอบกลางภาคเรียน	20	คะแนน
(แบ่งเป็นคะแนนเดี่ยว 13 คะแนน คะแนนกลุ่ม 7 คะแนน)		
3. การสอบปลายภาคเรียน	50	คะแนน
(แบ่งเป็นคะแนนเดี่ยว 33 คะแนน คะแนนกลุ่ม 17 คะแนน)		
4. การนำเสนอผลงาน	10	คะแนน
5. การทำงานกลุ่ม	10	คะแนน

หมายเหตุ : การกำหนดสัดส่วนการให้คะแนนข้างต้นใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

- 1) ข้อกำหนดสัดส่วนการให้คะแนนของทบวงมหาวิทยาลัย กำหนดว่าคะแนนสอบปลายภาคเรียนต้องมีน้ำหนักไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนรวม
- 2) การแบ่งสัดส่วนคะแนนเดี่ยวและคะแนนกลุ่มใช้ตามเกณฑ์ของ Sterns,(1996) กำหนดสัดส่วนคะแนนเดี่ยวเป็น 2 ใน 3 ของคะแนนกลุ่ม

ทั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอว่าหากสถาบันใด ไม่จำเป็นต้องใช้เกณฑ์การกำหนดสัดส่วนการให้คะแนนตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด ควรจะลดน้ำหนักสัดส่วนการสอบปลายภาคเรียนลง เป็น 30 คะแนน และเพิ่มน้ำหนักสัดส่วนการสอบระหว่างภาคเรียนและ การนำเสนอผลงานเป็นอย่างละ 20 คะแนน เพื่อเป็นการเน้นความสำคัญของการวัดผลอย่างสม่ำเสมอตลอดภาคเรียน

สรุปสาระสำคัญของรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษาที่พัฒนาขึ้น

หลักการ

1. จัดการเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้
2. สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนและการทำกิจกรรมกลุ่ม
3. เน้นการเรียนรู้ที่มีการร่วมมือ การแบ่งปัน การช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน

วัตถุประสงค์

มุ่งพัฒนานักศึกษาทางด้าน

1. สัมพันธภาพระหว่างบุคคล
2. ทักษะสังคม
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กระบวนการเรียนการสอน

1. ขั้นเตรียมการ

- 1.1 กำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอน
- 1.2 เตรียมเค้าโครงรายวิชา แผนการสอน และอุปกรณ์การสอน
- 1.3 เตรียมความพร้อมของ ผู้เรียนและสภาพแวดล้อม

2. ขั้นดำเนินการ

- 2.1 แบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มละ 2, 3, 4 และ 5 คน ตามลำดับโดยกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม

เวลาที่เหมาะสม

- 2.2 ใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย
- 2.3 เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนโดยการทำกิจกรรมกลุ่ม

3. ขั้นประเมินผล ประเมินผลจาก

- 3.1 การทดสอบ การสอบย่อยใช้วิธีการสอบแบบร่วมมือทุกครั้ง การสอบกลางภาคและปลายภาคให้สอบเดี่ยวก่อนแล้วจึงสอบกลุ่ม โดยในการสอบกลุ่มให้ส่งคำตอบของแต่ละคน พร้อมทั้งส่งคำตอบของกลุ่มอีก 1 ชุด ซึ่งคำตอบไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน

3.2 การนำเสนอผลงาน ให้คะแนนกลุ่ม

3.3 การทำงานกลุ่ม ให้นักศึกษาประเมินเพื่อนร่วมกลุ่ม ก่อนการแบ่งกลุ่มใหม่ทุกครั้ง

การนำรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษาไปใช้

1. สามารถนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ไปใช้กับรายวิชาดนตรีทุกวิชาที่ไม่ใช่วิชาปฏิบัติเดี่ยว
 2. สามารถใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ได้กับนักศึกษาทุกคน
 3. ใช้ความยุติธรรมในการให้ระดับคะแนน กำหนดสัดส่วนคะแนนที่เหมาะสม
-

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษาที่พัฒนาขึ้น

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพัฒนาการของนักศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ทักษะสังคม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลจากการสังเกตของผู้วิจัยและการสอบถามนักศึกษามีดังต่อไปนี้

3.1 สัมพันธภาพระหว่างบุคคล

3.1.1 ระดับการยอมรับซึ่งกันและกัน

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบระดับการยอมรับซึ่งกันและกันของนักศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

ช่วงเวลา	กลุ่มตัวอย่าง	คะแนนเฉลี่ย \bar{X}	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	t- test	p- value
ก่อนการ ทดลอง	กลุ่มทดลอง	53.42	7.19	-4.86	.628
	กลุ่มควบคุม	54.27	8.03		
หลังการ ทดลอง	กลุ่มทดลอง	61.34	6.03	4.921	.000*
	กลุ่มควบคุม	53.42	7.19		

*p<.001

จากตารางที่ 8 พบว่า ก่อนการทดลองนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยระดับการยอมรับซึ่งกันและกันไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 53.42 และกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ย 54.27 และหลังการทดลองพบว่านักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยระดับการยอมรับซึ่งกันและกันต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ.001 โดยพบว่าหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 61.34 และกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ย 53.42

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบระดับการยอมรับซึ่งกันและกันของนักศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง จำแนกเป็นรายด้าน

ประเด็น	กลุ่มตัวอย่าง	ก่อนการทดลอง		t-test	P value	หลังการทดลอง		t-test	P value
		\bar{X}	S.D			\bar{X}	S.D		
ความจริงใจต่อกัน	กลุ่มทดลอง	12.32	3.18	-4.86	.615	13.79	2.19	3.713	.000*
	กลุ่มควบคุม	12.66	2.70			11.37	2.73		
ความเข้าใจซึ่งกันและกัน	กลุ่มทดลอง	13.53	2.40	.289	.773	15.08	2.54	5.035	.000*
	กลุ่มควบคุม	13.68	2.36			12.07	2.72		
การเห็นคุณค่าของซึ่งกันและกัน	กลุ่มทดลอง	13.82	2.14	-8.52	.397	17.29	1.78	8.570	.000*
	กลุ่มควบคุม	14.30	2.75			12.95	2.55		
การยอมรับซึ่งกันและกัน	กลุ่มทดลอง	13.76	2.45	.257	.798	15.18	2.41	5.125	.000*
	กลุ่มควบคุม	13.63	1.99			12.76	1.70		

*p<.001

จากตารางที่ 9 พบว่า ก่อนการทดลอง นักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยระดับการยอมรับซึ่งกันและกันด้านความจริงใจต่อกัน ความเข้าใจซึ่งกันและกัน การเห็นคุณค่าของซึ่งกันและกัน และการยอมรับซึ่งกันและกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนหลังการทดลองนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยระดับการยอมรับซึ่งกันและกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยนักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมในทุกด้าน ซึ่งนักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยด้านการเห็น

คุณค่าของซึ่งกันและกันสูงสุดคือ 17.29 รองลงไปคือคะแนนเฉลี่ยด้านการยอมรับซึ่งกันและกันคือ 15.18 ด้านความเข้าใจซึ่งกันและกันคือ 15.08 และด้านความจริงใจต่อกันคือ 13.79

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบระดับการยอมรับซึ่งกันและกันของนักศึกษากลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองแยกเป็นรายด้าน

ประเด็น	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t-test	p-value
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ความจริงใจต่อกัน	12.32	3.18	13.79	2.91	-2.149	.038*
ความเข้าใจซึ่งกันและกัน	13.53	2.40	15.08	2.54	-2.199	.010*
การเห็นคุณค่าของซึ่งกันและกัน	13.82	2.14	17.29	1.78	-6.988	.000**
การยอมรับซึ่งกันและกัน	13.76	2.45	15.18	2.41	-2.572	.014*
คะแนนเฉลี่ยโดยรวม	53.42	7.19	61.34	6.03	-4.921	.000**

* $p < .05$

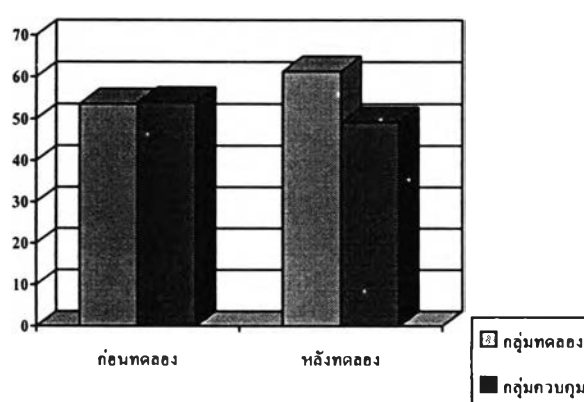
** $p < .001$

จากตารางที่ 10 พบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .05 ทุกด้าน โดยคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองในทุกด้าน นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองด้านการเห็นคุณค่าของซึ่งกันและกันสูงสุด คือ 17.29 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก รองลงไปคือคะแนนเฉลี่ยด้านการยอมรับซึ่งกันและกันคือ 15.18 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยที่ได้อยู่ในระดับดี ด้านความเข้าใจซึ่งกันและกันคือ 15.08 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยที่ได้อยู่ในระดับดีและด้านความจริงใจต่อกันคือ 13.79 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยที่ได้อยู่ในระดับดี

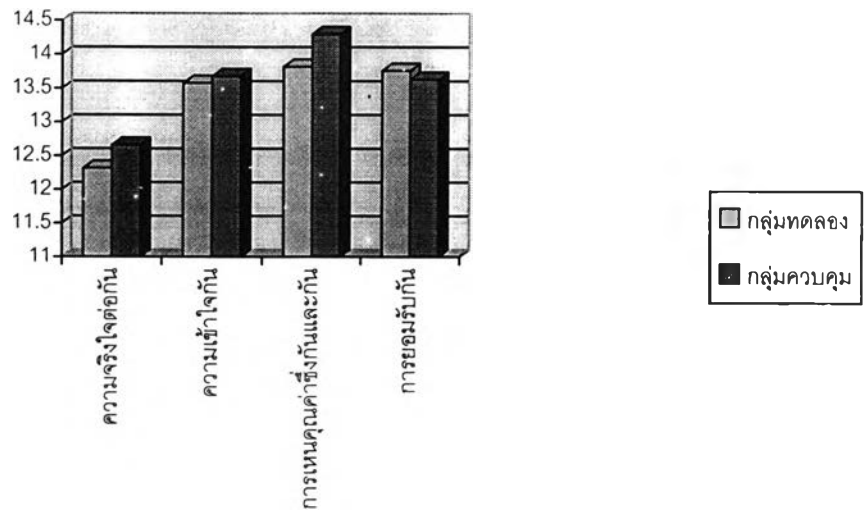
ในการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระดับการยอมรับซึ่งกันและกัน สามารถสรุปได้ดังนี้

1) การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง พบว่าก่อนการทดลองนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยระดับการยอมรับซึ่งกันและกันไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนภายหลังการทดลองนักศึกษาในกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยระดับการยอมรับซึ่งกันและกันโดยรวมแตกต่างจากคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยนักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยระดับการยอมรับซึ่งกันและกันสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม เมื่อเปรียบเทียบจำแนกเป็นรายด้านพบว่านักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยระดับการยอมรับซึ่งกันและกันด้านความจริงใจต่อกัน ความเข้าใจซึ่งกันและกัน การเห็นคุณค่าของซึ่งกันและกัน และการยอมรับซึ่งกันและกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .001 โดยนักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมในทุกด้าน และคะแนนเฉลี่ยที่ได้อยู่ในระดับดีทุกด้าน

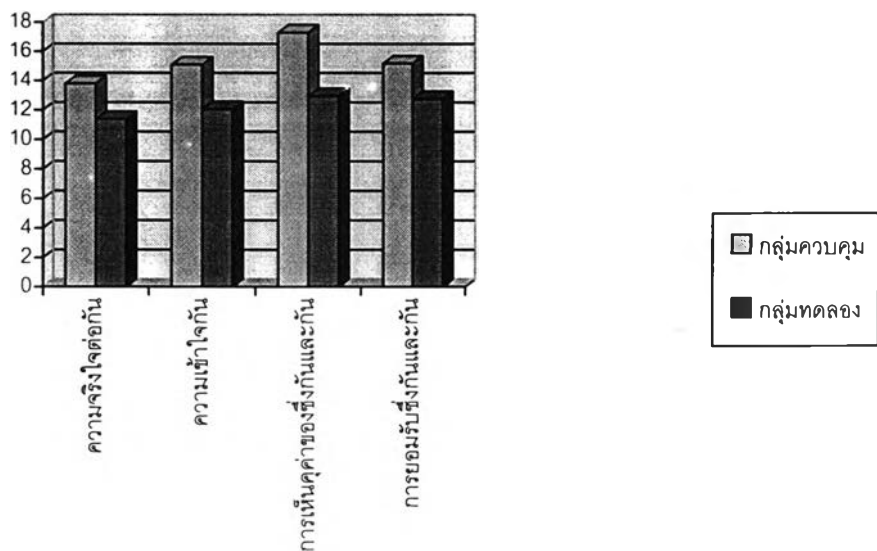
แผนภูมิที่ 7 ผลการเปรียบเทียบระดับการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

แผนภูมิที่ 8 ผลการเปรียบเทียบระดับการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองจำแนกเป็นรายด้าน

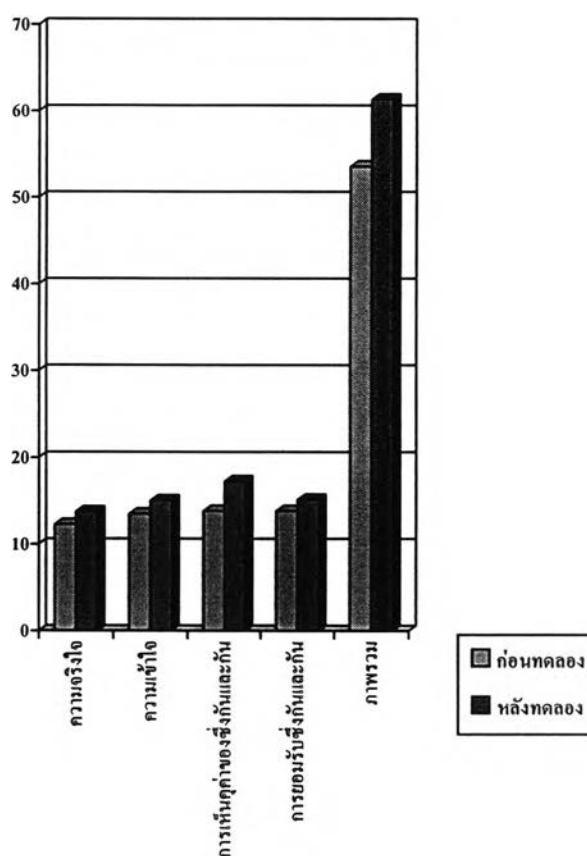

แผนภูมิที่ 9 ผลการเปรียบเทียบระดับการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลองจำแนกเป็นรายด้าน

2) การเปรียบเทียบในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง พบว่าหลังการทดลอง นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยระดับการยอมรับซึ่งกันและกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .05 โดยพบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองในทุกด้าน

แผนภูมิที่ 10 ผลการเปรียบเทียบระดับการยอมรับซึ่งกันและกันในระหว่างกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง

สามารถสรุปได้ว่าหลังจากการทดลองใช้รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี นาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา นักศึกษากลุ่มทดลองมีระดับการยอมรับซึ่งกันและกันสูงกว่าก่อนการทดลอง แสดงว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีพัฒนาการที่ดีในด้านการยอมรับซึ่งกันและกัน ซึ่งลักษณะการยอมรับซึ่งกันและกันนี้ ก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล

3.1.2 ลักษณะส่วนบุคคล

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบผลการประเมินลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

ลักษณะ	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
	จำนวน / (ร้อยละ)	จำนวน / (ร้อยละ)	จำนวน / (ร้อยละ)	จำนวน / (ร้อยละ)
	N=38	N=38	N=38	N=38
มิตรไมตรีสูง และ วางอำนาจสูง	24 (61.54)	25(65.78)	17(44.75)	24(63.16)
มิตรไมตรีสูง แต่ วางอำนาจต่ำ	10 (26.32)	9 (17.00)	20(52.63)	11(28.21)
มิตรไมตรีต่ำ แต่ วางอำนาจสูง	2 (5.13)	3(7.89)	1(2.63)	1(2.56)
มิตรไมตรีต่ำ และ วางอำนาจต่ำ	2 (5.13)	1 (2.44)	0(0)	2(5.13)

จากตารางที่ 11 พบว่า ก่อนการทดลองนักศึกษากลุ่มทดลอง มีมิตรไมตรีสูงและวางอำนาจสูงจำนวนร้อยละ 61.54 มีมิตรไมตรีสูงแต่วางอำนาจต่ำจำนวนร้อยละ 26.32 มีมิตรไมตรีต่ำแต่วางอำนาจสูงและมีมิตรไมตรีต่ำและวางอำนาจต่ำจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 5.13 ส่วนนักศึกษากลุ่มควบคุม มีมิตรไมตรีสูงและวางอำนาจสูงจำนวนร้อยละ 65.78 มีมิตรไมตรีสูงแต่วางอำนาจต่ำจำนวนร้อยละ 17.00 มีมิตรไมตรีต่ำแต่วางอำนาจสูงจำนวนร้อยละ 7.89 และมีมิตรไมตรีต่ำและวางอำนาจต่ำจำนวนร้อยละ 2.44 หลังการทดลอง พบว่านักศึกษากลุ่มทดลอง มีมิตรไมตรีสูงและวางอำนาจสูงจำนวนร้อยละ 44.75 มีมิตรไมตรีสูงแต่วางอำนาจต่ำจำนวนร้อยละ 52.63 มีมิตรไมตรีต่ำแต่วางอำนาจสูงจำนวนร้อยละ 2.63 และไม่มีลักษณะมิตรไมตรีต่ำและวางอำนาจต่ำ ส่วนกลุ่มควบคุมมีมิตรไมตรีสูงและวางอำนาจสูงจำนวนร้อยละ 63.16 มี

มิตรไมตรีสูงแต่วางอำนาจต่ำจำนวนร้อยละ 28.21 มีมิตรไมตรีต่ำแต่วางอำนาจสูงจำนวนร้อยละ 2.56 และมีมิตรไมตรีต่ำและวางอำนาจต่ำจำนวนร้อยละ 5.13

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบผลการประเมินลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษากลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

ลักษณะ	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
	จำนวน / ร้อยละ N=38	จำนวน / ร้อยละ N=38
มิตรไมตรีสูง และวางอำนาจสูง	24 (61.54)	17(44.75)
มิตรไมตรีสูง แต่วางอำนาจต่ำ	10 (26.32)	20(52.63)
มิตรไมตรีต่ำ แต่วางอำนาจสูง	2 (5.13)	1(2.63)
มิตรไมตรีต่ำ และวางอำนาจต่ำ	2 (5.13)	0(0)

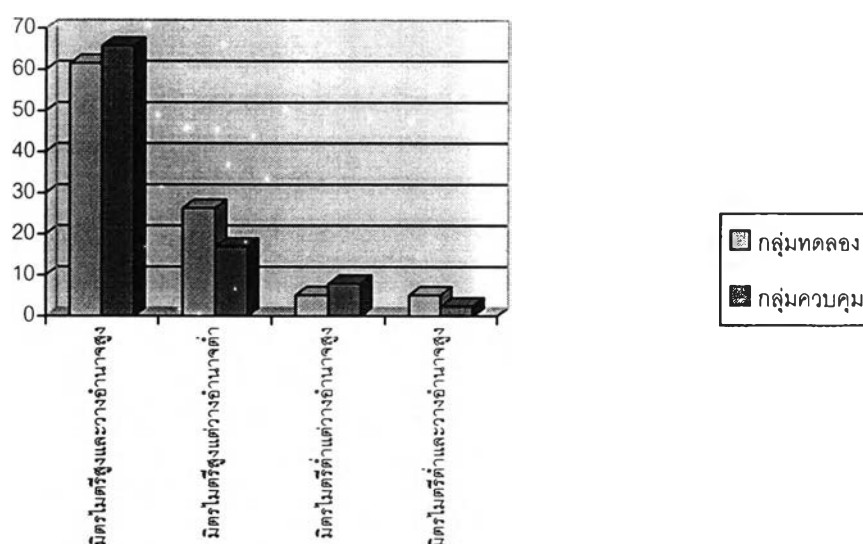
จากตารางที่ 12 พบว่าก่อนการทดลองนักศึกษากลุ่มทดลองมีมิตรไมตรีสูงและวางอำนาจสูงจำนวนร้อยละ 61.54 มีมิตรไมตรีสูงแต่วางอำนาจต่ำจำนวนร้อยละ 26.32 มีมิตรไมตรีต่ำแต่วางอำนาจสูงและมีมิตรไมตรีต่ำและวางอำนาจต่ำจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 5.13 ส่วนหลังการทดลองพบว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีมิตรไมตรีสูงและวางอำนาจสูงจำนวนร้อยละ 44.75 มีมิตรไมตรีสูงแต่วางอำนาจต่ำจำนวนร้อยละ 52.63 มีมิตรไมตรีต่ำแต่วางอำนาจสูงจำนวนร้อยละ 2.63 และไม่มีลักษณะมิตรไมตรีต่ำและวางอำนาจต่ำ

ในการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยลักษณะส่วนบุคคล สามารถสรุปได้ดังนี้

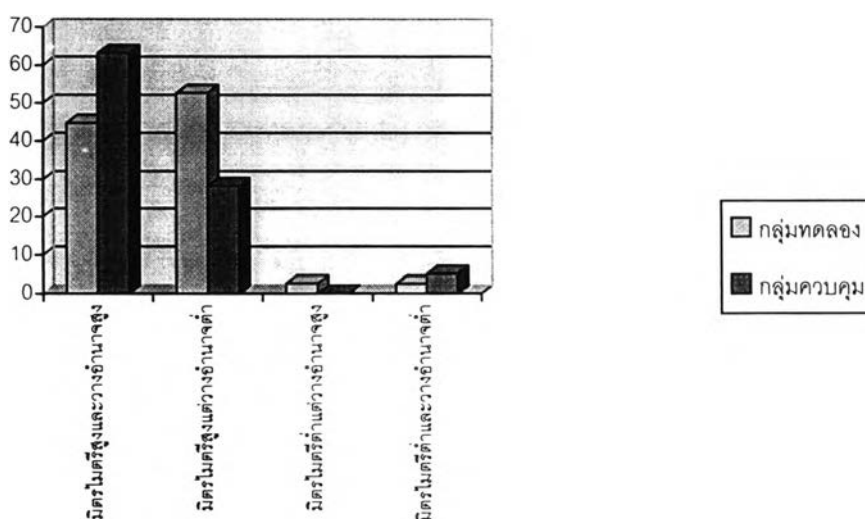
1) จากการเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง พบว่า ก่อนการทดลองนักศึกษากลุ่มทดลองมีมิตรไมตรีสูงและวางอำนาจสูง และมีมิตรไมตรีต่ำแต่วางอำนาจสูง จำนวนน้อยกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม มีมิตรไมตรีสูงแต่วางอำนาจต่ำ และมีมิตรไมตรีต่ำและวางอำนาจต่ำจำนวนมากกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม ส่วนภายหลังการ

ทดลองพบว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีมิติไม่ตรีสูงและวางอำนาจสูง และมีมิติไม่ตรีต่ำและวางอำนาจต่ำจำนวนน้อยกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม และมีมิติไม่ตรีสูงแต่วางอำนาจต่ำ และมีมิติไม่ตรีต่ำแต่วางอำนาจสูงจำนวนมากกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม แสดงให้เห็นว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีพัฒนาการที่ดีในด้านลักษณะส่วนบุคคลเพราะลักษณะการมีมิติไม่ตรีสูงแต่วางอำนาจต่ำ เป็นลักษณะส่วนบุคคลที่ดีซึ่งก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล

แผนภูมิที่ 11 ผลการเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง

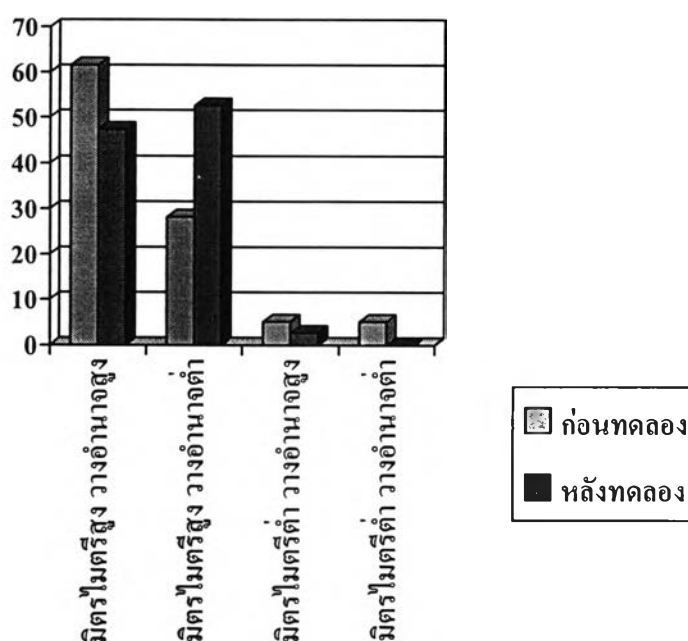

แผนภูมิที่ 12 ผลการเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

2) จากการเปรียบเทียบในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีมิติมิติสูงและวางอำนาจสูง มีมิติมิติต่ำแต่วางอำนาจสูง และมีมิติมิติต่ำ และวางอำนาจต่ำจำนวนน้อยกว่าก่อนการทดลอง และมีมิติมิติสูงแต่วางอำนาจต่ำจำนวนมากกว่าก่อนการทดลอง

แผนภูมิที่ 13 ผลการเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาในกลุ่มทดลองก่อนและหลัง การทดลอง

สามารถสรุปได้ว่าหลังจากการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี นาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา นักศึกษากลุ่มทดลองมี ลักษณะมีมิติมิติสูงและวางอำนาจต่ำจำนวนมากวกว่าก่อนการทดลอง แสดงว่านักศึกษากลุ่ม ทดลองมีพัฒนาการที่ดีในด้านลักษณะส่วนบุคคล เพราะลักษณะส่วนบุคคลแบบมีมิติมิติสูง และวางอำนาจต่ำ เป็นลักษณะส่วนบุคคลที่ก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล

3.2 ทักษะสังคม

3.2.1 ลักษณะการพึ่งพาทางสังคม

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบลักษณะการพึ่งพาทางสังคมของนักศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

ลักษณะ	กลุ่มตัวอย่าง	ก่อนการทดลอง		t-test	P value	-หลังการทดลอง		t-test	P value
		\bar{X}	S.D			\bar{X}	S.D		
แข่งขัน	กลุ่มทดลอง	13.84	2.59	-.275	.784	10.05	2.87	6.068	.000*
	กลุ่มควบคุม	14.00	2.42			13.84	2.59		
โดยลำพัง	กลุ่มทดลอง	12.37	3.05	.361	.719	8.39	2.37	6.247	.000*
	กลุ่มควบคุม	12.08	3.88			12.36	3.05		
ร่วมมือ	กลุ่มทดลอง	15.11	2.18	-1.280	.205	17.97	1.65	7.026	.000*
	กลุ่มควบคุม	15.79	2.47			15.10	2.18		

*p<.001

จากตารางที่ 13 พบว่าคะแนนเฉลี่ยลักษณะการพึ่งพาทางสังคมในด้านลักษณะการแข่งขัน การทำงานโดยลำพังและการร่วมมือ ของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในทุกด้าน โดยพบว่าหลังการทดลอง นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการแข่งขันและการทำงานโดยลำพังต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษากลุ่มควบคุม และมีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการร่วมมือสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษากลุ่มควบคุม

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบลักษณะการพึงพาทางสังคมของนักศึกษากลุ่มทดลองก่อนและ
หลังการทดลอง

ลักษณะ	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t-test	P – value
	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน		
	\bar{X}	มาตรฐาน S.D.	\bar{X}	มาตรฐาน S.D.		
แข่งขัน	13.84	2.59	10.05	2.87	5.806	.000*
โดยลำพัง	12.37	3.05	8.39	2.37	5.949	.000*
ร่วมมือ	15.11	2.18	17.97	1.65	-6.493	.000*

*p < .001

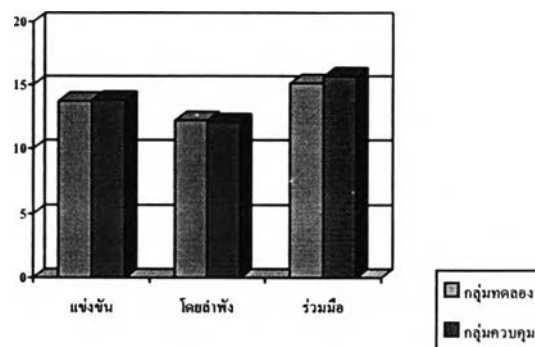
จากตารางที่ 14 พบว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการพึ่งพาทางสังคม ในด้านลักษณะการแข่งขัน การทำงานโดยลำพังและการร่วมมือ ก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยพบว่าหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย ลักษณะการแข่งขันและการทำงานโดยลำพังต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง และมีคะแนน เฉลี่ยลักษณะการร่วมมือสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยที่ได้หมายความว่าหลัง การทดลองนักศึกษากลุ่มทดลองมีลักษณะการแข่งขันกันในบางครั้ง มีลักษณะการทำงานโดย ลำพังนาน ๆ ครั้งและมีลักษณะการร่วมมือกันตลอดเวลา

ในการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการ ละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของ คะแนนเฉลี่ยลักษณะการพึ่งพาทางสังคม สามารถสรุปได้ดังนี้

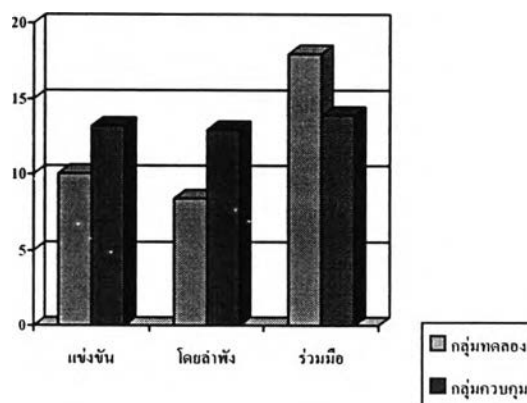
1) การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง พบว่า ก่อนการทดลองคะแนนเฉลี่ยลักษณะการพึ่งพาทางสังคมในด้านลักษณะการแข่งขัน การทำงาน โดยลำพังและการร่วมมือของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.001 ในทุกด้านโดยพบว่าหลังการทดลอง นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการแข่งขัน และการทำงานโดยลำพังต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษากลุ่มควบคุม และมีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการร่วมมือสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษากลุ่มควบคุม

แผนภูมิที่ 14 ผลการเปรียบเทียบลักษณะการพึงพาทางสังคมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง

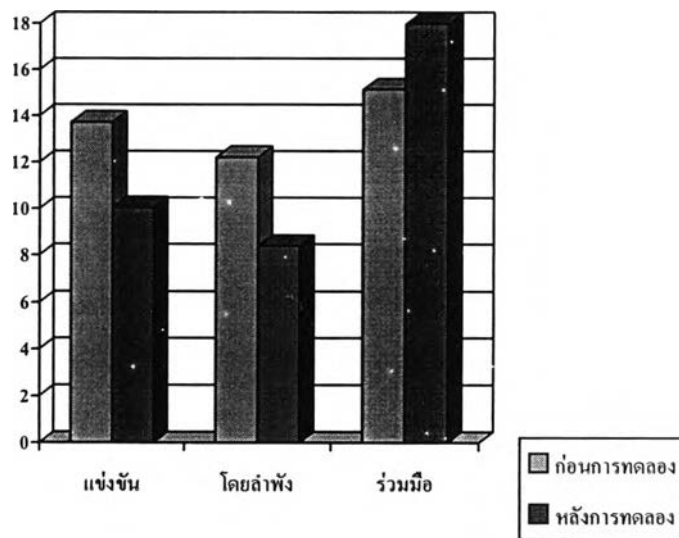
แผนภูมิที่ 15 ผลการเปรียบเทียบลักษณะการพึ่งพาทางสังคมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

2) จากการเปรียบเทียบในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการพึ่งพาทางสังคมในด้านลักษณะการแข่งขัน การทำงานโดยลำพังและการร่วมมือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยพบว่าหลังการ

ทดลองมีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการแข่งขันและการทำงานโดยลำพังต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง และมีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการร่วมมือสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง

แผนภูมิที่ 16 ผลการเปรียบเทียบลักษณะการพึงพาทางสังคมในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง

สามารถสรุปได้ว่าหลังจากการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยด้านการร่วมมือสูงกว่าด้านการทำงานโดยลำพังและด้านการแข่งขัน แสดงว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีพัฒนาการที่ดีในด้านการร่วมมือ เพราะการร่วมมือเป็นทักษะสังคมที่ดี

3.2.2 ภาวะการเป็นผู้นำ

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบภาวะการเป็นผู้นำของนักศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

ประเภท คะแนน	กลุ่ม ตัวอย่าง	ก่อนการทดลอง		t-test	P value	หลังการทดลอง		t-test	P value
		\bar{X}	S.D			\bar{X}	S.D		
คะแนน TA	กลุ่มทดลอง	21.45	3.79	-1.442	.154	25.37	2.48	6.742	.000*
	กลุ่มควบคุม	22.74	4.00			20.58	3.62		
คะแนน MA	กลุ่มทดลอง	22.84	3.55	-9.18	.362	25.87	2.04	6.044	.000*
	กลุ่มควบคุม	23.58	3.45			21.84	3.58		

*p<.001

จากตารางที่ 15 พบว่า ก่อนการทดลอง นักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการปฏิบัติงาน (Task Actions = TA) และคะแนนเฉลี่ยลักษณะการเอาใจใส่ดูแล (Maintenance Actions = MA) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนหลังการทดลองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการปฏิบัติงาน (Task Actions = TA) และคะแนนเฉลี่ยลักษณะการเอาใจใส่ดูแล (Maintenance Actions = MA) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุมทั้งสองด้าน

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบภาวะการเป็นผู้นำของนักศึกษากลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง

ประเภทคะแนน	ก่อนการเรียนการสอน		หลังการเรียนการสอน		t-test	P-value
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D		
คะแนน TA	21.45	3.79	25.37	2.48	-5.038	.000*
คะแนน MA	22.84	3.55	25.87	2.04	-4.298	.000*

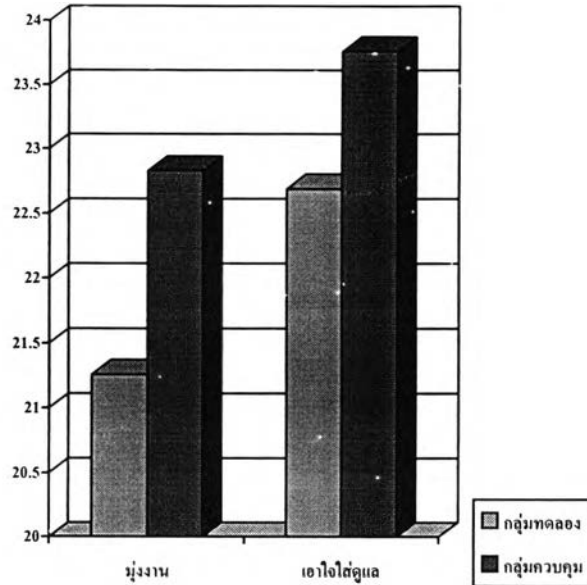
*p<.001

จากตารางที่ 16 พบว่าหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการมุ่งมั่น (Task Actions = TA) และคะแนนเฉลี่ยลักษณะการเอาใจใส่ดูแล (Maintenance Actions = MA) แตกต่างจากคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองทั้งสองด้าน คะแนนเฉลี่ยที่ได้แสดงว่าหลังการทดลองนักศึกษาในกลุ่มทดลองมีการวางแผนงานและตัดสินใจร่วมกันในระหว่างสมาชิกกลุ่ม ทำให้สมาชิกทุกคนเกิดพันธะผูกพันในการมุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จ ในขณะที่เดียวกันได้สร้างสัมพันธภาพที่ดีในระหว่างสมาชิกกลุ่ม เกิดความไว้วางใจและนับถือซึ่งกันและกัน สมาชิกกลุ่มเห็นคุณค่าในการตัดสินใจโดยใช้เหตุผลที่ถูกต้อง และสร้างสรรค์ ซึ่งส่งผลให้เกิดความเข้าใจและการหาข้อตกลงในระหว่างสมาชิก มีการแสวงหาและรับฟังความคิดเห็นที่หลากหลายของสมาชิกแต่ละคน สมาชิกทุกคนร่วมกันนิยามขอบข่ายของงานที่ต้องทำและช่วยกันทำงานให้สำเร็จ มีการประสานพฤติกรรมการทำงานและพฤติกรรมกรเอาใจใส่ดูแลอย่างสร้างสรรค์

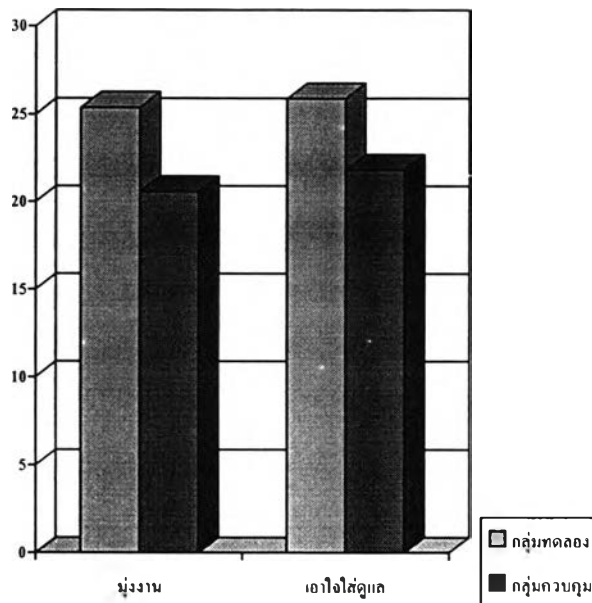
ในการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยภาวะการเป็นผู้นำ สามารถสรุปได้ดังนี้

1) จากการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง พบว่าก่อนการทดลอง นักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการมุ่งมั่น (Task Actions = TA) และคะแนนเฉลี่ยลักษณะการเอาใจใส่ดูแล (Maintenance Actions = MA) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนหลังการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการมุ่งมั่น (TA) และคะแนนเฉลี่ยลักษณะการเอาใจใส่ดูแล (MA) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุมทั้งสองด้าน

แผนภูมิที่ 17 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง

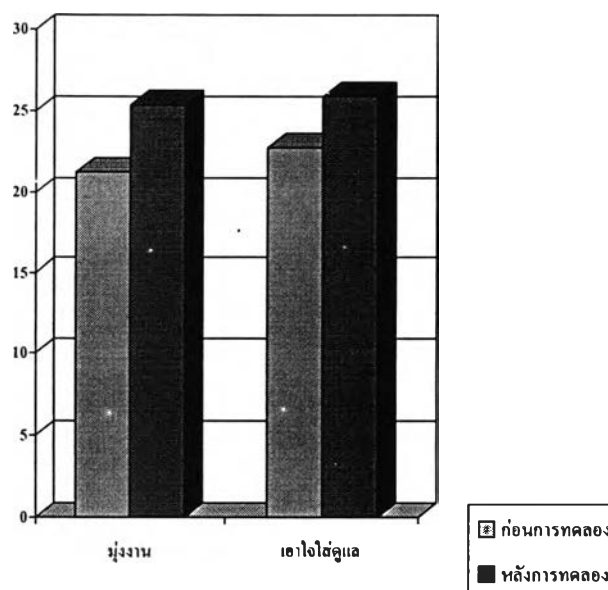

แผนภูมิที่ 18 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

2) จากการเปรียบเทียบในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง พบว่า ก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการมุงงาน (TA) และคะแนนเฉลี่ยลักษณะการเอาใจใส่ดูแล (MA) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองทั้งสองด้าน

แผนภูมิที่ 19 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง

สามารถสรุปได้ว่าหลังจากการทดลองใช้รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี นาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาวะของนักศึกษา นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการมุงงานและคะแนนเฉลี่ยการเอาใจใส่ดูแลสูงกว่าก่อนการทดลอง แสดงว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีพัฒนาการที่ดีในด้านภาวะการเป็นผู้นำเพราะคะแนนเฉลี่ยที่ได้แสดงว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีภาวะการเป็นผู้นำที่สมดุล คือเป็นผู้นำที่สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมาย ร่วมกันสำเร็จด้วยดีและยังก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ร่วมงานอีกด้วย ซึ่งภาวะผู้นำเช่นนี้ เป็นทักษะสังคมที่ดี

3.2.3 พฤติกรรมการจัดการกับความขัดแย้ง

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการกับความขัดแย้งของนักศึกษาระหว่าง
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

ลักษณะ	กลุ่มตัวอย่าง	ก่อนการทดลอง		t-test	P value	หลังการทดลอง		t-test	P value
		\bar{X}	S.D			\bar{X}	S.D		
แก้ไขปัญหา	กลุ่มทดลอง	13.50	4.70	-1.017	.312	9.11	3.38	-7.840	.000*
	กลุ่มควบคุม	14.55	4.31			14.62	2.80		
ยืนยัน, รับรอง	กลุ่มทดลอง	11.08	4.81	-.894	.374	6.32	2.34	-7.066	.000*
	กลุ่มควบคุม	11.95	3.57			10.98	3.33		
มองหลายมุม	กลุ่มทดลอง	17.58	3.22	-.468	.641	20.76	3.20	4.547	.000*
	กลุ่มควบคุม	17.89	2.63			17.93	2.23		
ชนะ - แพ้	กลุ่มทดลอง	16.37	2.45	-.346	.730	19.05	2.68	4.294	.000*
	กลุ่มควบคุม	16.55	2.18			16.57	2.32		
ปฏิเสธ	กลุ่มทดลอง	13.05	3.38	-1.796	.077	9.34	4.27	-5.583	.000*
	กลุ่มควบคุม	14.39	3.13			14.43	3.74		
หลีกเลี่ยง	กลุ่มทดลอง	18.55	3.64	-.532	.596	21.47	2.45	4.237	.000*
	กลุ่มควบคุม	18.95	2.76			18.91	2.88		

*p<.001

จากตารางที่ 17 พบว่า ก่อนการทดลองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการจัดการกับความขัดแย้งด้านการแก้ไขปัญหา การยืนยัน,รับรอง การมองหลายมุม การแพ้ – ชนะ การปฏิเสธ และการหลีกเลี่ยง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนหลังการทดลองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการจัดการกับความขัดแย้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในทุกด้าน โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยด้านการแก้ไขปัญหา การยืนยัน,รับรอง และการปฏิเสธ ต่ำกว่ากลุ่มควบคุม และมีคะแนนเฉลี่ยด้านการมองหลายมุม การแพ้ – ชนะ และการหลีกเลี่ยงสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการจัดการกับความขัดแย้งของนักศึกษากลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

ลักษณะ	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t-test	P – value
	คะแนนเฉลี่ย \bar{X}	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	คะแนนเฉลี่ย \bar{X}	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.		
แก้ไขปัญหา	13.50	4.70	9.11	3.38	4.043	.000*
ยืนยัน,รับรอง	11.08	4.81	6.32	2.34	5.531	.000*
มองหลายมุม	17.58	3.22	20.76	3.20	-4.155	.000*
ชนะ – แพ้	16.37	2.45	19.05	2.68	-4.682	.000*
ปฏิเสธ	13.05	3.38	9.34	4.28	4.207	.000*
หลีกเลี่ยง	18.55	3.64	21.47	2.45	-3.833	.000*

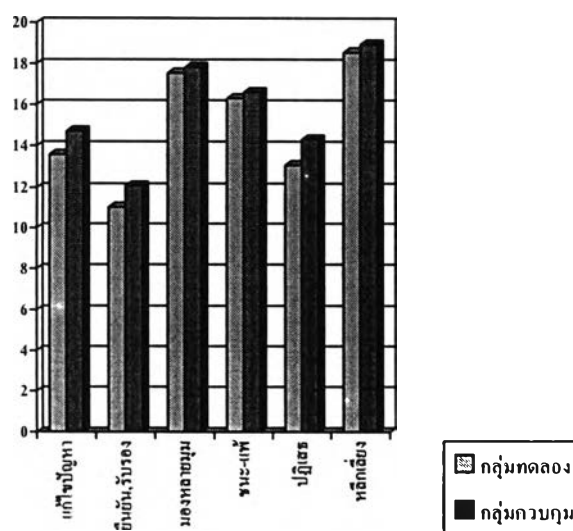
*p < .001

จากตารางที่ 18 พบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการจัดการกับความขัดแย้ง ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยพบว่าหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยด้านการมองหลายมุม การแพ้ – ชนะ และการหลีกเลี่ยง สูงกว่าก่อนการทดลอง ส่วนด้านการแก้ไขปัญหา การยืนยัน,รับรอง และการปฏิเสธ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยที่ได้หมายความว่า หลังการทดลองนักศึกษาในกลุ่มทดลองใช้กลวิธีการจัดการกับความขัดแย้งแบบการหลีกเลี่ยง การมองหลายมุมและการเอาแพ้-ชนะ

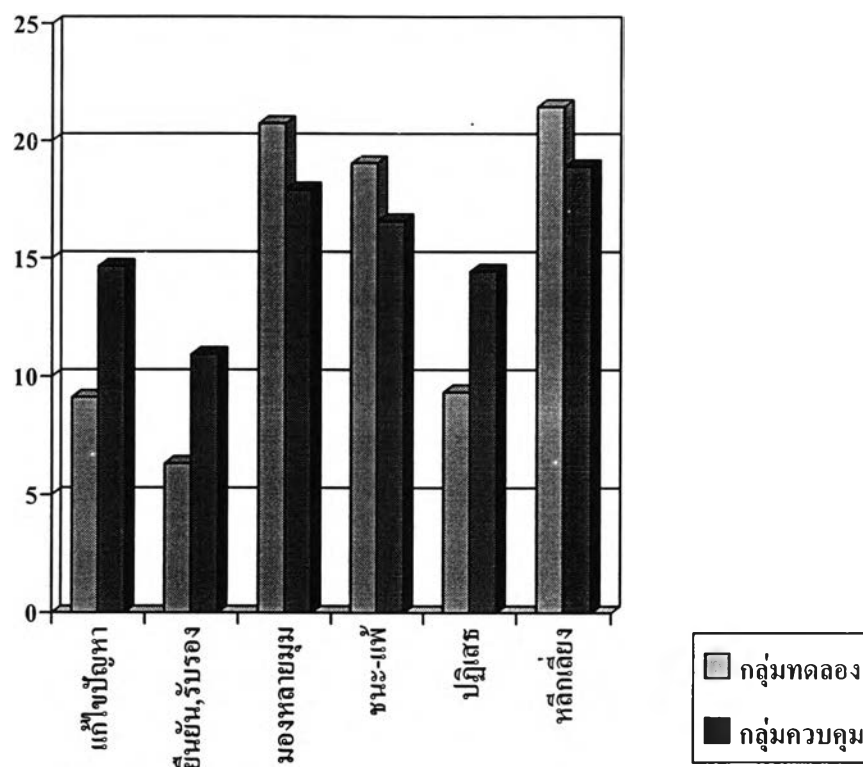
ในการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาวะของนักศึกษา จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการจัดการกับความขัดแย้ง สามารถสรุปได้ดังนี้

1) จากการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง พบว่าก่อนการทดลองนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการจัดการกับความขัดแย้งด้านการแก้ไขปัญหา การยืนยัน,รับรอง การมองหลายมุม การแพ้ – ชนะ การปฏิเสธและการหลีกเลี่ยง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนหลังการทดลองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการจัดการกับความขัดแย้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในทุกด้าน โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยด้านการแก้ไขปัญหา การยืนยัน,รับรอง และการปฏิเสธ ต่ำกว่ากลุ่มควบคุม และมีคะแนนเฉลี่ยด้านการมองหลายมุม การแพ้ – ชนะ และการหลีกเลี่ยงสูงกว่ากลุ่มควบคุม

แผนภูมิที่ 20 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการกับความขัดแย้งระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง

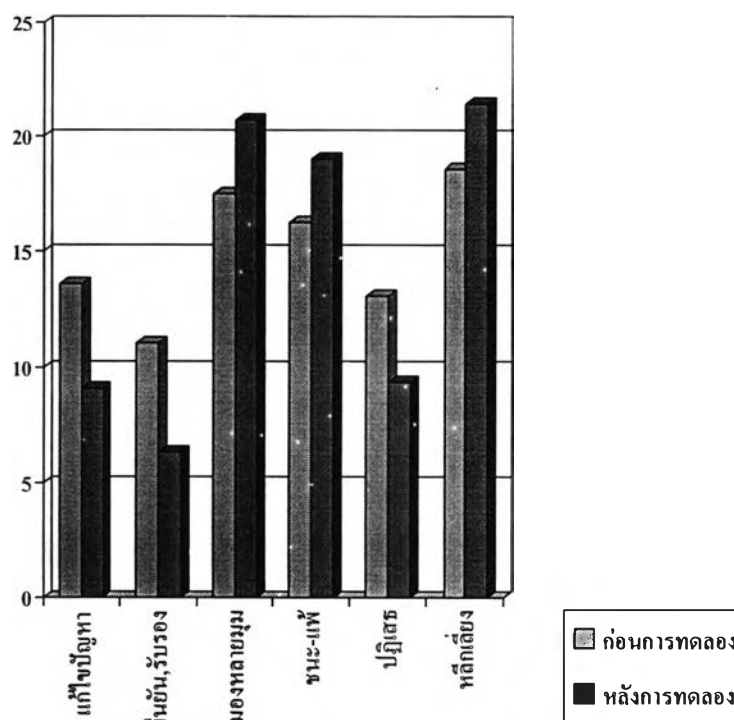

แผนภูมิที่ 21 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการกับความขัดแย้งระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

2) จากการเปรียบเทียบในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการจัดการกับความขัดแย้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยพบว่าหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยด้านการมองหลายมุม การแพ้ - ชนะ และการหลีกเลี่ยง สูงกว่าก่อนการทดลอง ส่วนด้านการแก้ไขปัญหา การยินยอม, ปรอง และการปฏิเสธ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าก่อนการทดลอง

แผนภูมิที่ 22 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการจัดการกับความขัดแย้งในกลุ่มทดลองก่อน
และหลังการทดลอง

สามารถสรุปได้ว่าหลังจากการทดลองใช้รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐาน
ดนตรี นาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาวะของนักศึกษา นักศึกษากลุ่มทดลองใช้
กลวิธีการจัดการกับความขัดแย้งแบบการมองหลายมุม แบบการหลีกเลี่ยงและการแข่งขัน ซึ่งเป็น
กลวิธีการจัดการกับความขัดแย้งที่ดี แสดงว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีพัฒนาการที่ดีด้านทักษะ
สังคม

3.2.4 พฤติกรรมการสื่อสาร แบบวัดพฤติกรรมการสื่อสารแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 วัดพฤติกรรมการสื่อสารด้านลักษณะการสื่อสารมีจำนวน 2 ข้อ ตอนที่ 2 วัดพฤติกรรมการสื่อสารมีจำนวน 8 ข้อ จึงเสนอผลการวัดเป็น 2 ตอนดังต่อไปนี้

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการสื่อสารของนักศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง ตอนที่ 1

ช่วงเวลา	กลุ่มตัวอย่าง	การสื่อสารแบบทางเดียว	การสื่อสารแบบสองทาง
		จำนวน/(ร้อยละ) N = 38	จำนวน/(ร้อยละ) N = 38
ก่อนการทดลอง	กลุ่มทดลอง	9(23.68)	29(76.32)
	กลุ่มควบคุม	8(21.05)	30(78.95)
หลังการทดลอง	กลุ่มทดลอง	6(16.67)	32(83.33)
	กลุ่มควบคุม	8(21.05)	30(78.95)

จากตารางที่ 19 พบว่า ก่อนการทดลองกลุ่มทดลองมีลักษณะการสื่อสารแบบทางเดียว ร้อยละ 23.68 มีลักษณะการสื่อสารแบบสองทางร้อยละ 76.32 กลุ่มควบคุมมีลักษณะการสื่อสารแบบทางเดียว ร้อยละ 21.05 มีลักษณะการสื่อสารแบบสองทางร้อยละ 78.95 และหลังการทดลองพบว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีลักษณะการสื่อสารแบบทางเดียวร้อยละ 16.67 ซึ่งน้อยกว่ากลุ่มควบคุม มีลักษณะการสื่อสารแบบสองทางร้อยละ 83.33 ซึ่งมากกว่ากลุ่มควบคุม

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการสื่อสารของนักศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง ตอนที่ 2

ช่วงเวลา	กลุ่มตัวอย่าง	คะแนนเฉลี่ย \bar{X}	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	t- test	p- value
ก่อนการทดลอง	กลุ่มทดลอง	28.50	2.98	-1.854	.068
	กลุ่มควบคุม	29.84	3.32		
หลังการทดลอง	กลุ่มทดลอง	31.29	3.27	4.365	.000*
	กลุ่มควบคุม	28.50	2.98		

*p < .001

จากตารางที่ 20 พบว่าก่อนการทดลองนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการสื่อสารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และหลังการทดลองพบว่านักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการสื่อสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยที่ได้หมายความว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการสื่อสารอยู่ในระดับดี

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการสื่อสารของนักศึกษากลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง ตอนที่ 1

ช่วงเวลา	ลักษณะ	
	การสื่อสารแบบทางเดียว จำนวน/(ร้อยละ) N = 38	การสื่อสารแบบสองทาง จำนวน/(ร้อยละ) N = 38
ก่อนการทดลอง	9(23.68)	29(76.32)
หลังการทดลอง	6(16.67)	32(83.33)

จากตารางที่ 21 พบว่าก่อนการทดลองนักศึกษากลุ่มทดลองมีลักษณะการสื่อสารแบบทางเดียวร้อยละ 23.68 มีลักษณะการสื่อสารแบบทางเดียวร้อยละ 76.32 และหลังการทดลอง

พบว่านักศึกษาในกลุ่มทดลองมีลักษณะการสื่อสารแบบทางเดียวร้อยละ 16.67 มีลักษณะการสื่อสารแบบทางเดียวร้อยละ 83.33

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการสื่อสารของนักศึกษาในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง ตอนที่ 2

ช่วงเวลา	คะแนนเฉลี่ย \bar{X}	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D	T-test	p-value
ก่อนการทดลอง	28.50	2.98		
หลังการทดลอง	31.29	3.27	-3.774	.000*

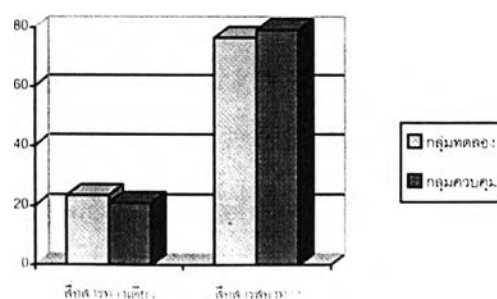
$P < .001$

จากตารางที่ 22 พบว่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการสื่อสารของนักศึกษาในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยนักศึกษาในกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

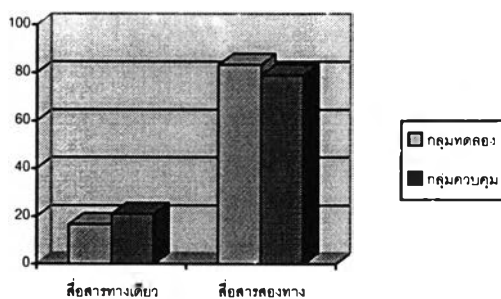
ในการทดลองใช้รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการสื่อสารสามารถสรุปได้ดังนี้

1) จากการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลองพบว่า ก่อนการทดลองนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการสื่อสารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนหลังการทดลองพบว่า นักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการสื่อสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม

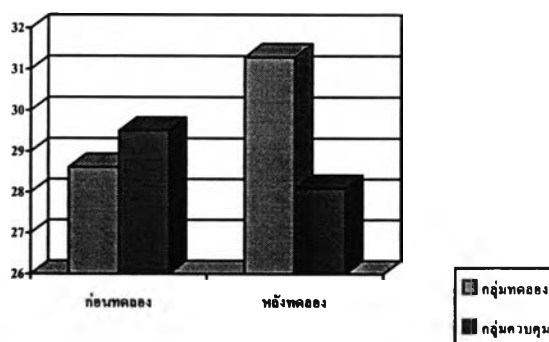
แผนภูมิที่ 23 ผลการเปรียบเทียบลักษณะการสื่อสารระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง

แผนภูมิที่ 24 ผลการเปรียบเทียบลักษณะการสื่อสารระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

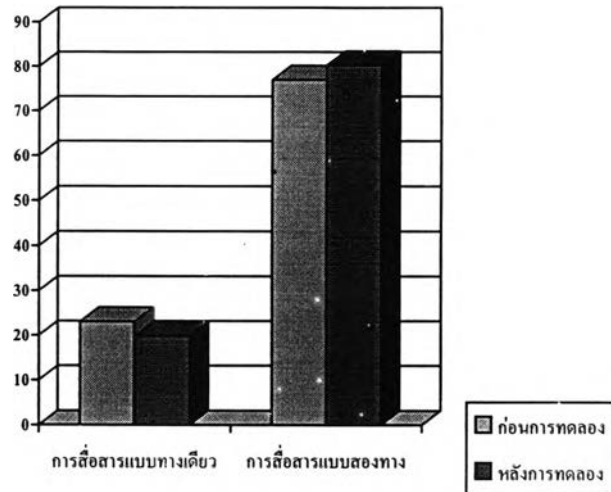

แผนภูมิที่ 25 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการสื่อสารระหว่างนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

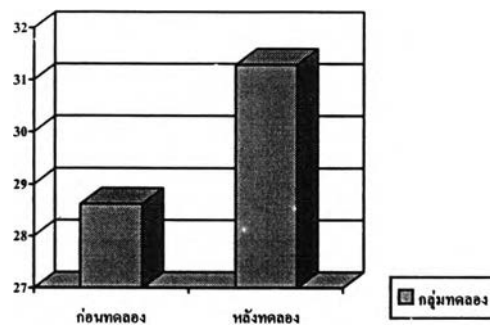

2) จากการเปรียบเทียบในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง พบว่า หลังการทดลอง นักศึกษากลุ่มทดลองมีลักษณะการสื่อสารแบบทางเดียวจำนวนน้อยกว่าก่อนการทดลอง และมีลักษณะการสื่อสารแบบสองทางจำนวนมากวกว่าก่อนการทดลอง และนักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการสื่อสารก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยพบว่าหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลอง

แผนภูมิที่ 26 ผลการเปรียบเทียบลักษณะการสื่อสารในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง

แผนภูมิที่ 27 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการสื่อสารในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง

สามารถสรุปได้ว่าหลังจากการทดลองใช้รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี นาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาวะของนักศึกษา นักศึกษากลุ่มทดลองมีลักษณะการสื่อสารแบบสองทางจำนวนมากวก่อนการทดลอง แสดงว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีพัฒนาการที่ดีในด้านพฤติกรรมกรรมการสื่อสาร เพราะการสื่อสารแบบสองทางเป็นพฤติกรรมกรรมการสื่อสารที่ดี นอกจากนั้นนักศึกษากลุ่มทดลองยังมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการสื่อสารสูงกว่าก่อนการทดลอง แสดงว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีพัฒนาการที่ดีในด้านการสื่อสารเพราะทั้งลักษณะการสื่อสารแบบสองทาง และพฤติกรรมกรรมการสื่อสารที่ดี เป็นทักษะสังคมที่ดี

3.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการสอบกลางภาคเรียน

กลุ่มตัวอย่าง	คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	t-test	p-value
กลุ่มทดลอง	60.87	10.83	7.45	.000*
กลุ่มควบคุม	44.82	7.71		

*p < .001

จากตารางที่ 23 พบว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 60.87 ส่วนกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการสอบเดี่ยว 44.82 ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ตารางที่ 24 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษากลุ่มทดลองในการสอบกลางภาคเรียน

กลุ่มตัวอย่าง	ที่มาของคะแนน	คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	t-test	p-value
กลุ่มทดลอง	คะแนนจากการ สอบเดี่ยว	60.68	10.75	-1.532	.134
กลุ่มทดลอง	คะแนนจากการ สอบเดี่ยวและสอบ กลุ่มละ 4 คน	63.74	7.62		

*p < .05

จากตารางที่ 24 พบว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบสอบเดี่ยว 60.68 และการสอบเดี่ยวควบคู่กับการสอบกลุ่ม 63.74 ซึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 25 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในการสอบปลายภาคเรียน

กลุ่มตัวอย่าง	คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	t-test	p-value
กลุ่มทดลอง	88.84	6.01	12.806	.000*
กลุ่มควบคุม	63.76	10.47		

*p < .001

จากตารางที่ 25 พบว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 88.84 ส่วนกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 63.76 ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ตารางที่ 26 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษากลุ่มทดลองในการสอบปลายภาคเรียน

กลุ่มตัวอย่าง	ที่มาของคะแนน	คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	t-test	p- value
กลุ่มทดลอง	คะแนนจากการสอบเดี่ยว	88.84	6.01	-3.382	.001*
กลุ่มทดลอง	คะแนนจากการสอบเดี่ยว และสอบกลุ่มละ 5 คน	92.58	3.21		

*p = .001

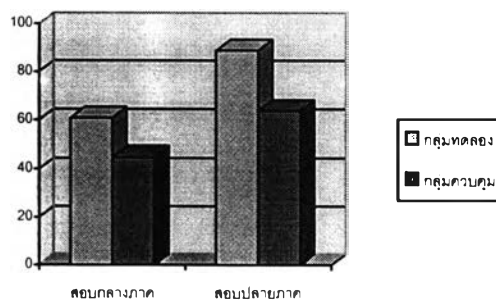
จากตารางที่ 26 พบว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบสอบเดี่ยว 88.84 และการสอบเดี่ยวควบคู่กับการสอบกลุ่ม 92.58 ซึ่งต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .001 โดยคะแนนเฉลี่ยจากการสอบเดี่ยวควบคุมกับการสอบกลุ่มสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยจากการสอบเดี่ยว

ในการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียนของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมสามารถสรุปได้ดังนี้

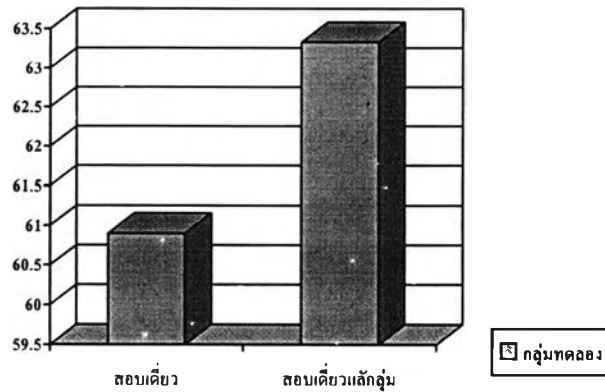
1)จากการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมพบว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม

แผนภูมิที่ 28 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

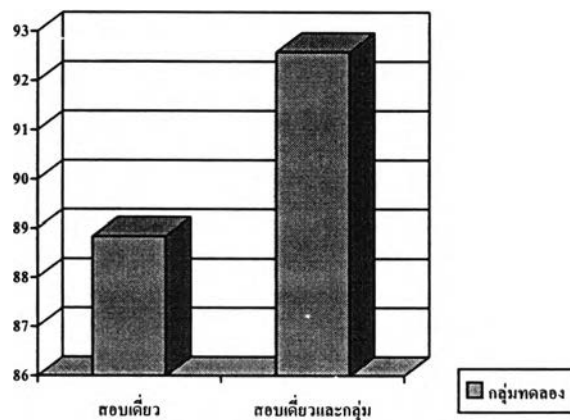

2) จากการเปรียบเทียบในกลุ่มทดลองพบว่า คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการสอบกลางภาคเรียนจากการสอบเดี่ยวและจากการสอบเดี่ยวควบคุมกับการสอบกลุ่ม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการสอบปลายภาคเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยจากการสอบเดี่ยวควบคุมกับการสอบกลุ่มสูงกว่าคะแนนการสอบเดี่ยว

แผนภูมิที่ 29 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการสอบกลางภาคเรียนในกลุ่มทดลองจากการสอบเดี่ยวและจากการสอบเดี่ยวควบคู่กับการสอบกลุ่ม

แผนภูมิที่ 30 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการสอบปลายภาคเรียนในกลุ่มทดลองจากการสอบเดี่ยวและจากการสอบเดี่ยวควบคู่กับการสอบกลุ่ม

สามารถสรุปได้ว่าหลังจากการทดลองใช้รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม แสดงว่าการใช้รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา สามารถพัฒนาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้ดีกว่าการเรียนโดยวิธีปกติ

3.5 ผลการสังเกตของผู้วิจัยและการสอบถามนักศึกษา

ในระหว่างการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาดนตรี นาฏศิลป์ และการละคร ผู้วิจัยได้สังเกตบรรยากาศการเรียนการสอน การทำกิจกรรมและพฤติกรรมของนักศึกษา และได้บันทึกสิ่งที่ได้สังเกตตั้งแต่เริ่มการทดลองจนเสร็จสิ้นการทดลอง และหลังจากการทดลอง ผู้วิจัยได้สอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษาที่พัฒนาขึ้น และสิ่งที่นักศึกษาคิดว่าเป็นอุปสรรคในการเรียน โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด สามารถสรุปสิ่งที่ได้สังเกตและความคิดเห็นของนักศึกษาได้ดังต่อไปนี้

3.5.1 ผลจากการสังเกตของผู้วิจัย

1) ในช่วงแรกของการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้แบ่งนักศึกษาในชั้นเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยพยายามให้นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มมีลักษณะคล้ายคลึงกันมากที่สุด ดังนั้นนักศึกษาที่เป็นเพื่อนกันซึ่งมาจากชั้นปีเดียวกัน หรือจากภาควิชาเดียวกัน ถูกแยกออกจากกัน ทำให้นักศึกษาส่วนหนึ่งไม่เต็มใจที่จะแยกกันเรียน มีนักศึกษาหลายคนขอยุ่กลุ่มเดียวกันกับเพื่อน ทำให้ผู้วิจัยต้องอธิบายความจำเป็นในการแบ่งกลุ่ม โดยมีได้แจ้งให้นักศึกษาทราบว่าผู้วิจัยกำลังทำวิจัย เพราะต้องการให้นักศึกษามีความเป็นธรรมชาติมากที่สุด

2) ในช่วงแรกของการเรียนการสอน นักศึกษารู้สึกพอใจที่ได้เรียนโดยใช้วิธีการที่แตกต่างไปจากวิธีการที่เขาคุ้นเคย สังเกตจากการที่นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนและหลายคนบอกกับผู้วิจัยว่าการเรียนแบบนี้สนุกกว่าการเรียนแบบปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อนักศึกษาส่วนใหญ่ได้อยู่ร่วมกลุ่มกับเพื่อนที่เขาเลือกเอง ทำให้การเรียนและการทำกิจกรรมเป็นไปอย่างราบรื่น ในขณะเดียวกัน ผู้วิจัยค่อย ๆ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักศึกษา โดยการจัดกิจกรรมที่ทำให้นักศึกษามีความคุ้นเคยกัน และก่อนที่จะตอบคำถามหรือนำเสนอ นักศึกษาต้องแนะนำชื่อ ชั้นปี และภาควิชาที่สังกัด ทำให้นักศึกษาในชั้นเริ่มรู้จักซึ่งกันและกัน

3) ในการสอบแบบร่วมมือครั้งแรก นักศึกษามีความตื่นเต้น และไม่อยากเชื่อว่าผู้สอนอนุญาตให้ปรึกษาหารือกันระหว่างการสอบได้ ทำให้บรรยากาศในการสอบผ่อนคลาย ปราศจากความเครียด ไม่มีการทุจริตเลย และผลการสอบเป็นที่น่าพอใจ

4) เมื่อถึงเวลาที่ต้องแบ่งกลุ่มใหม่ เป็นกลุ่มละ 3 คน โดยที่ผู้วิจัยเป็นผู้แบ่งนักศึกษา โดยจัดให้นักศึกษาที่มีความแตกต่างกันอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ทำให้นักศึกษาบางคนเกิดความเกร็ง เพราะเป็นครั้งแรกที่ต้องนั่งใกล้กับคนที่ไม่รู้จักมาก่อนและต้องทำกิจกรรมร่วมกันตลอด

เวลา ช่วงเวลาที่ใช้สำหรับกลุ่ม 3 คนน้อยมาก ทำให้นักศึกษายังไม่สนิทสนมกันเท่าที่ควร สังเกตจากกิริยาท่าทางของนักศึกษาไม่สนิทสนมกันเท่ากับการแบ่งเป็นกลุ่มละ 2 คน

5) ในการแบ่งกลุ่ม 4 คน ผู้วิจัยได้ให้นักศึกษาดังชื่อกลุ่ม ซึ่งเป็นชื่อที่มีความหมายสำหรับกลุ่ม มีหลายกลุ่มที่ตั้งชื่อได้อย่างเหมาะสม เช่น กลุ่ม "String Quartet" ตั้งชื่อตามชื่อวงดนตรีจำนวน 4 ชิ้น ที่เพิ่งเรียนไปในชั้นเรียน โดยนักศึกษากลุ่มนี้ได้ให้เหตุผลว่า ตั้งชื่อกลุ่มอย่างนั้นเพราะเห็นว่า สมาชิกกลุ่ม มี 4 คนซึ่งมี 2 คนมาจากภาควิชาเดียวกันเปรียบเหมือนไวโอลิน 2 คัน และอีก 2 คน มาจากต่างภาควิชาเปรียบเหมือน วิโอล่า และ เชลโล่ เป็นที่น่าสังเกตว่า ในเวลาต่อมาเมื่อผู้สอนถามคำถามเกี่ยวกับวง String Quartet นักศึกษาส่วนใหญ่ในชั้นจะตอบได้เพราะทุกคนนึกถึงกลุ่ม String Quartet ชื่อกลุ่มอื่น ๆ ที่น่าสนใจ เช่นกลุ่ม "รวมมิตร" ให้เหตุผลว่าเพราะสมาชิกกลุ่มมาจากภาควิชาต่าง ๆ กัน กลุ่ม"คิเรนนะ" ให้เหตุผลว่าสมาชิกกลุ่มเป็นผู้หญิงทั้งหมด จึงใช้ชื่อดังกล่าวซึ่งมีความหมายว่าหญิงสาวสวย และมีกลุ่มหนึ่งใช้ชื่อว่ากลุ่ม "Trio" เพราะกลุ่มนี้มีสมาชิกเพียง 3 คน ชื่อ Trio เป็นชื่อวงดนตรี 3 ชิ้นซึ่งนักศึกษาได้เรียนในชั้นเรียน การได้ตั้งชื่อกลุ่มร่วมกัน ทำให้นักศึกษารู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ประกอบกับผู้สอนจะเรียกชื่อกลุ่มแทนชื่อนักศึกษาตลอดเวลา ทำให้นักศึกษามีความรู้สึกว่าตัวเขาเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มไม่ได้เป็นปัจเจกบุคคล ผู้วิจัยสังเกตว่านักศึกษามีการแลกเปลี่ยนโทรศัพท์กันเพื่อติดต่อกันนอกเวลาเรียน และทุกคนมีความรับผิดชอบต่อกันและกัน เช่นหากมีสมาชิกกลุ่มขาดเรียนหรือมาช้าจะมีสมาชิกคนใดคนหนึ่งในกลุ่มทราบว่ามีสมาชิกคนนั้นขาดเรียนหรือมาช้าเพราะเหตุใด ระยะเวลาในการรวมกลุ่ม 4 คน นานพอที่จะทำให้เกิดความผูกพันขึ้นภายในกลุ่ม มีนักศึกษาหลายคนแจ้งความจำนงกับผู้วิจัยว่า ไม่อยากเปลี่ยนกลุ่มใหม่ เพราะกำลังทำงานกับสมาชิกกลุ่มเดิมได้เป็นอย่างดี เมื่อถึงเวลาการแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มละ 5 คน ผู้วิจัยใช้วิธีเดียวกันคือให้นักศึกษาดังชื่อกลุ่ม ซึ่งมีหลายกลุ่มตั้งชื่อกลุ่มที่น่าสนใจ เช่นกลุ่ม "กอ" ให้เหตุผลว่าสมาชิกกลุ่มทั้ง 5 คนมีชื่อเล่นหรือชื่อจริงขึ้นต้นด้วยตัว "ก" เมื่อเพิ่มตัว "อ" เข้าไปทำให้ได้ความหมายว่าเกาะกันเป็นกลุ่มเป็นก้อน กลุ่ม "mixed image" ให้เหตุผลว่ากลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่นำเอาภาพลักษณ์ของหลายคนมารวมกันเป็นหนึ่งเดียว และกลุ่ม "Grade A" ให้เหตุผลว่าเพราะกลุ่มตั้งเป้าหมายว่าจะต้องทำเกรดให้ได้ A ทุกคน

6) เมื่อการเรียนการสอนดำเนินมาถึงการแบ่งกลุ่ม 4 คน นักศึกษาในชั้นเรียนมีความสนิทสนมกันมากขึ้น ทุกคนรู้จักกัน มีนักศึกษาจำนวนหนึ่งมักจะมาก่อนเวลาและเป็นผู้จัดเก้าอี้ในห้องเรียน และยังได้เสนอแนะพร้อมทั้งอาสาให้จัดเก้าอี้ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสะดวกในการ

ทำกิจกรรมในแต่ละคาบ ในการนำเสนอ ตอบคำถาม หรือ แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ นักศึกษาสามารถทำได้โดยไม่เกิดความประหม่าเหมือนกับช่วงแรกของการเรียนการสอน

7) การแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มย่อย ทำให้สะดวกสำหรับผู้สอนในการเช็คเวลาเข้าชั้นเรียน เพราะนักศึกษานั่งเป็นกลุ่ม ถ้าสมาชิกกลุ่มใดหายไปจะทราบได้ทันที

8) การแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มย่อย ทำให้นักศึกษารับผิดชอบในการ เข้าชั้นเรียนมากขึ้น จะเห็นได้จากจำนวนนักศึกษาที่ขาดเรียนมีน้อยมาก เพราะเขาทราบว่า ถ้าขาดเรียนจะทำให้สมาชิกคนอื่นต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายมากขึ้น และบางครั้งทำให้กลุ่มเสียประโยชน์

9) การเรียนที่มีการปฏิบัติควบคู่ไปด้วย ทำให้นักศึกษามีความเข้าใจสาระวิชาได้ดีขึ้น สามารถจดจำได้นาน และยังทำให้นักศึกษาเกิดความคิดสร้างสรรค์อีกด้วย ดังเช่นในการเรียนสาระเรื่องโครงสร้างของเพลง ผู้สอนกำหนดให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มแต่งเพลงซึ่งใช้โครงสร้างอย่างง่าย ภายในเวลา 20 นาที ทุกกลุ่มสามารถแต่งเพลงได้ถูกต้องตามโครงสร้างที่ได้เรียน และส่วนมากจะแต่งเนื้อร้องโดยใช้สถานการณ์ใกล้ตัวยกตัวอย่างเช่น "เทอมนี้เรียน AM 100 มาเรียนบ่อย ๆ จึงจะได้ A (ซ้ำ) นักศึกษาไม่ควรเกเร นักศึกษาไม่ควรเกเร เทอมนี้ได้ A เพราะมาเรียน AM 100 " นอกจากนี้นักศึกษาจะได้รับความสนุกสนานจากการแต่งเพลงและฟังเพลงจากกลุ่มอื่นแล้วยังสามารถจดจำโครงสร้างของเพลงได้ดีอีกด้วย สังเกตได้จากผลการสอบซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่ตอบคำถามได้ถูกต้อง

3.5.2 ผลการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา หลังจากการทดลอง ผู้วิจัยได้สอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับและอุปสรรค ปัญหาที่เกิดจากการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด และได้แสดงผลการวิเคราะห์ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 27 ผลการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา

ประเด็น	จำนวนนับ / (ร้อยละ) N = 38
ประโยชน์ที่ได้รับ	
1. ได้รู้จักเพื่อนใหม่ ซึ่งมาจากต่างสาขาวิชามากขึ้น	33 (86.84)
2. ได้ช่วยเหลือกันโดยการแลกเปลี่ยน แบ่งปันความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	29 (76.36)
3. ทำให้เกิดความคิดที่หลากหลาย มีการระดมความคิดกันซึ่งกระตุ้นให้เกิดความคิดใหม่ ๆ และเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	16 (42.10)
4. ทำให้รู้จักการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา รู้จักการทำงานเป็นทีม มีการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น และยอมรับความเห็นที่เป็นมติของส่วนใหญ่	14 (36.82)
5. ทำให้มีความกล้าในการแสดงความคิดเห็น และกล้าแสดงออก	14 (36.82)
6. ทำให้การเรียนน่าสนใจ สนุกกับการเรียน ไม่มีความเครียดในขณะที่เรียน ทำให้การเรียนไม่น่าเบื่อ	13 (34.21)
7. ทำให้เกิดความสามัคคี	12 (31.58)
8. ทำให้เข้าใจสาระวิชาดีขึ้น และสามารถจดจำได้ดีขึ้น	10 (26.32)
9. ทำให้ได้รับคะแนนดีขึ้นกว่าการเรียนตามลำพัง	7 (18.42)
10. ฝึกให้มีความรับผิดชอบ	5 (13.16)
11. ทำให้สามารถทำงานได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องแม่นยำ	4 (10.53)
12. ทำให้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4 (10.53)

ตารางที่ 27 ผลการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา (ต่อ)

ประเด็น	จำนวนนับ / (ร้อยละ)
N = 38	
ประโยชน์ที่ได้รับ(ต่อ)	
13. เป็นเหตุจูงใจให้เข้าชั้นเรียน ทำให้ไม่ขาดเรียน	3 (7.90)
14. ทำให้มีความรักกัน และมีความจริงใจต่อกัน	2 (5.26)
15. ทำให้มีความอดทน	1 (2.64)
16. ทำให้เกิดการเรียนรู้จากทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	1 (2.64)
ปัญหาและอุปสรรค	
1. บางคนไม่มีความรับผิดชอบ ไม่ตรงต่อเวลา	6 (15.79)
2. การแบ่งกลุ่มบ่อยเกินไปทำให้มีปัญหาในการทำงานร่วมกันในช่วงแรกที่ยังไม่รู้จักกัน	6 (15.79)
3. บางคนไม่เสนอความคิดเห็นในการทำงานกลุ่ม	3 (7.90)
4. บางคนถือความคิดเห็นของตนเป็นใหญ่ ไม่ฟังความเห็นของผู้อื่น	2 (5.26)
5. การที่มีความคิดเห็นไม่เหมือนกันทำให้เป็นอุปสรรคในการทำงานกลุ่ม	2(5.26)

จากตารางที่ 27 พบว่า นักศึกษาส่วนมากมีความเห็นว่าประโยชน์ที่ได้รับมากที่สุดจากการเรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาวะของนักศึกษาที่พัฒนาขึ้นคือ ได้รู้จักเพื่อนใหม่ ซึ่งมาจากต่างสาขาวิชามากขึ้น (ร้อยละ 86.84) รองลงไปคือได้ช่วยเหลือกันโดยการแลกเปลี่ยน แบ่งปันความคิดเห็นซึ่งกันและกัน (ร้อยละ 76.36) นอกจากนั้นประโยชน์ด้านอื่น ๆ ที่นักศึกษาได้รับคือ ทำให้เกิดความคิดที่หลากหลาย มีการระดมความคิดกันซึ่งกระตุ้นให้เกิดความคิดใหม่ ๆ และเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (ร้อยละ 42.10) ทำให้รู้จักการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา

รู้จักการทำงานเป็นทีม มีการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น และยอมรับความเห็นที่เป็นมติของส่วนใหญ่ (ร้อยละ 36.82) ทำให้การเรียนน่าสนใจ สนุกกับการเรียน ไม่มีความเครียดในขณะที่เรียน ทำให้การเรียนไม่น่าเบื่อ (ร้อยละ 34.21) ทำให้เกิดความสามัคคี (ร้อยละ 31.58) ทำให้เข้าใจสาระวิชาดีขึ้น สามารถจดจำได้ดีขึ้น (ร้อยละ 26.32) ทำให้ได้รับคะแนนดีขึ้นกว่าการเรียนตามลำพัง (ร้อยละ 18.42) ฝึกให้มีความรับผิดชอบ (ร้อยละ 13.16) ทำให้สามารถทำงานได้อย่างรวดเร็ว และถูกต้องแม่นยำ (ร้อยละ 10.53) ทำให้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (ร้อยละ 10.53) เป็นเหตุจูงใจให้เข้าชั้นเรียน ทำให้ไม่ขาดเรียน (ร้อยละ 7.90) ทำให้มีความรักกัน และมีความจริงใจต่อกัน (ร้อยละ 5.26) ทำให้มีความอดทน (ร้อยละ 2.64) ทำให้เกิดการเรียนรู้ทั้งจากภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ (ร้อยละ 2.64)

ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการเรียนแบบร่วมมือได้แก่ บางคนไม่มีความรับผิดชอบ ไม่ตรงต่อเวลา (ร้อยละ 15.79) การแบ่งกลุ่มบ่อยเกินไป ทำให้มีปัญหาในการทำงานร่วมกันในช่วงแรกที่ยังไม่รู้จักกัน (ร้อยละ 15.79) บางคนไม่เสนอความคิดเห็นในการทำงานกลุ่ม (ร้อยละ 7.90) บางคนถือความคิดเห็นของตนเป็นใหญ่ ไม่ฟังความเห็นของผู้อื่น (ร้อยละ 5.26) และการที่มีความคิดเห็นไม่เหมือนกันทำให้เป็นอุปสรรคในการทำงานกลุ่ม (ร้อยละ 5.26)

ตอนที่ 4 การปรับปรุงรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์ และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาวะของนักศึกษา

หลังจากการทดลองใช้รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐาน นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาวะของนักศึกษาดนตรีที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยได้ประเมินรูปแบบการเรียนการสอน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาวะของนักศึกษา พิจารณาจากประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

4.1 ด้านปัจจัยนำเข้า

ปัจจัยนำเข้าได้แก่ จุดประสงค์ของการเรียนการสอน นักศึกษา ผู้สอน และสภาพแวดล้อม ไม่มีประเด็นที่ต้องปรับปรุง

4.2 ด้านกระบวนการ

ในระหว่างการทำทดลอง ผู้วิจัยได้สังเกตและบันทึกสภาพที่เป็นจริงตั้งแต่ขั้นตอนการเตรียมการ การดำเนินการเรียนการสอน และการประเมินผล ในตอนปลายภาคเรียนได้สอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับประโยชน์ และอุปสรรคปัญหา จากการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด และได้นำผลการวิจัยที่ได้จากแบบวัดต่าง ๆ มาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐาน นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษาให้มีความสมบูรณ์ ดังรายละเอียดที่เสนอในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 28 ความสอดคล้องระหว่างการปฏิบัติตามแผนของรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐาน นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษาที่พัฒนาขึ้น สภาพเป็นจริง ผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

สิ่งที่ประเมิน	การปฏิบัติตามแผน	สภาพที่เป็นจริง / ผลการวิจัย	สิ่งที่ปรับปรุง
1. ชั้นเตรียมการ 1.1 จุดประสงค์ของการเรียนการสอน	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาและวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของรายวิชา - กำหนดจุดประสงค์รายวิชาโดยการจัดลำดับความสำคัญของจุดประสงค์รายวิชาให้มีความสอดคล้องกับสมรรถนะของนักศึกษาที่ต้องการพัฒนา - จัดทำเกณฑ์การประเมินผลที่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชาและจุดประสงค์ในการพัฒนานักศึกษา - ศึกษาและวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาเพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์รายวิชา 	เป็นไปตามแผนที่วางไว้	ไม่มีประเด็นที่ต้องปรับปรุง

สิ่งที่ประเมิน	การปฏิบัติตามแผน	สภาพที่เป็นจริง / ผลการวิจัย	สิ่งที่ปรับปรุง
1.2 ผู้สอน	<p>จัดทำเค้าโครงรายวิชาที่สมบูรณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแผนการสอนให้มีเนื้อหาสาระครบถ้วนตามที่ได้กำหนดไว้ - จัดวิธีการเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักการของรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานคนตรีนาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา โดยจัดทำแผนการสอนให้ครบตามจำนวนคาบที่กำหนดไว้ - จัดเตรียมอุปกรณ์การสอนตลอดจนเอกสารประกอบการสอนที่สอดคล้องกับแผนการสอนที่ได้จัดทำขึ้น 	เป็นไปตามแผนที่วางไว้	ไม่มีประเด็นที่ต้องปรับปรุง
1.3 ผู้เรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความรู้แก่ผู้เรียน เกี่ยวกับหลักการวัตถุประสงค์และวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือ - แนะนำแนวทางการปฏิบัติตัวของผู้เรียน เพื่อให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือ - แนะนำการใช้อุปกรณ์การสอน เอกสารประกอบการเรียนการสอน และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ - ชี้แจงความคาดหวังที่ต้องการให้ผู้เรียนบรรลุจากการใช้รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ - ชี้แจงแนวทางการประเมินผลการเรียน 	เป็นไปตามแผนที่วางไว้	ไม่มีประเด็นที่ต้องปรับปรุง

สิ่งที่ประเมิน	การปฏิบัติตามแผน	สภาพที่เป็นจริง / ผลการวิจัย	สิ่งที่ปรับปรุง
1.4 สภาพแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - สํารวจหนังสือและเอกสารในห้องสมุด จัดหาหนังสือ เอกสาร ตำรา และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ให้เพียงพอ และครอบคลุมเนื้อหาสาระที่ต้องการให้นักศึกษาศึกษาค้นคว้า - จัดเตรียมห้องเรียน โต๊ะ เก้าอี้ และอุปกรณ์อื่น ๆ ที่จำเป็นและเหมาะสมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียน - จัดเตรียมแหล่งการเรียนรู้นอกห้องเรียน เช่นห้องดนตรีที่นักศึกษาสามารถเข้าไปศึกษาจากสภาพจริง ห้องฟังเพลง หรือดูวิดีโอ รายการกำหนดการแสดงดนตรีที่จะมีขึ้นในระหว่างภาคเรียน - ขอความร่วมมือจากบุคคลที่มีความรู้เกี่ยวกับด้านดนตรีซึ่งยินดีให้ความรู้เพิ่มเติมแก่นักศึกษา จัดทำรายชื่อบุคคลเหล่านั้น พร้อมทั้งสถานที่ที่สะดวกในการติดต่อ เพื่อแจกให้นักศึกษา - จัดเตรียมหาสถานที่ซึ่งนักศึกษาสามารถนัดพบเพื่อปรึกษาหารือหรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ของกลุ่มนอกเวลาเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - การเตรียมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน ไม่มีปัญหาใด ๆ เพราะได้มีการเตรียมการไว้ล่วงหน้าานพอสมควร และได้ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากทุกฝ่าย 	ไม่มีประเด็นที่ต้องปรับปรุง
2. ขั้นตอนการ 2.1 การแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มย่อย	<ul style="list-style-type: none"> - เริ่มจากการแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มละ 2 คน โดยให้นักศึกษาเลือกคู่เอง หลังจากนั้นแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มละ 3, 4 และ 5 คน ตามลำดับ โดยให้เวลาในการอยู่ในกลุ่ม 4 คน และ 5 คน นานกว่ากลุ่ม 2 และ 3 คน - ทุกครั้งที่แบ่งกลุ่มใหม่ต้องจัดกิจกรรมที่ทำให้นักศึกษาเกิดความคุ้นเคยกัน ก่อนการนำนักศึกษาเข้าสู่งการ ทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชา 	<ul style="list-style-type: none"> - ในการแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มละ 2 คน ไม่มีปัญหา เพราะส่วนใหญ่ักศึกษาเลือกคู่เอง จะเห็นได้จากผลการวัดระดับการยอมรับซึ่งกันและกัน ลักษณะส่วนบุคคล การฟังพาทางสังคมด้านการร่วมมือ ภาวะผู้นำ และพฤติกรรมสื่อสาร มีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นจากการวัด 	

สิ่งที่ประเมิน	การปฏิบัติตามแผน	สภาพที่เป็นจริง / ผลการวิจัย	สิ่งที่ปรับปรุง
	<p>- การแบ่งนักศึกษาตั้งแต่กลุ่มละ 3 คนขึ้นไป ผู้สอนเป็นผู้แบ่ง โดยพิจารณาให้สมาชิกกลุ่มมีความหลากหลายในด้านเพศ อายุ ชั้นปี วิชาเอกและความสามารถทางด้านวิชาการ และควรจัดให้นักศึกษาได้รวมกลุ่มกับเพื่อนใหม่ทุกครั้ง</p>	<p>ก่อนการทดลอง ซึ่งอยู่ในระดับที่ดี</p> <p>- การแบ่งนักศึกษาก่อเป็นกลุ่มละ 3 คน โดยผู้สอนเป็นผู้จัดนักศึกษาเข้ากลุ่ม นักศึกษาจึงเผชิญหน้ากับคนแปลกหน้า ทำให้ไม่สนิทสนมกันเท่าที่ควร และอาจเกิดการหวาดระแวง จะเห็นได้จากผลการวัดระดับการยอมรับซึ่งกันและกัน ภาวะผู้นำ และพฤติกรรมการสื่อสาร มีคะแนนเฉลี่ยลดลงจากการวัดครั้งก่อน</p> <p>- การแบ่งนักศึกษาก่อเป็นกลุ่มละ 4 – 5 คน ทำให้การหาข้อตกลงเป็นไปยากกว่ากลุ่ม 2 – 3 คน สังเกตจากการที่นักศึกษาใช้เวลาเพิ่มขึ้นในการทำกิจกรรมหนึ่ง ๆ เวลาที่กำหนดสำหรับกิจกรรมกลุ่มส่วนมากไม่พอ ดังนั้นในการแบ่งกลุ่ม 5 คน ผู้สอนจึงให้นักศึกษาผลัดเปลี่ยนกันเป็นหัวหน้ากลุ่ม เพื่อทำหน้าที่สรุป และตัดสินใจ ทำให้การทำงานได้รวดเร็วขึ้น และยังเป็นโอกาสให้นักศึกษาทุกคนมีโอกาสฝึกทักษะการเป็นผู้นำ จะเห็นได้จากกรณีที่นักศึกษาสามารถทำ</p>	<p>- การแบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มละ 3 คน ผู้สอนควรจัดกิจกรรมกลุ่มที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้นักศึกษาเกิดความสนิทสนมและมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน</p> <p>- ในการแบ่งนักศึกษาก่อเป็นกลุ่มละ 4 – 5 คน ควรให้นักศึกษาเลือกหัวหน้ากลุ่ม โดยหมุนเวียนกันทุกคน เพื่อให้การทำงานกลุ่มเป็นไปอย่างรวดเร็ว และยังเป็นโอกาสฝึกทักษะการเป็นผู้นำ ซึ่งเป็นทักษะ</p>

สิ่งที่ประเมิน	การปฏิบัติตามแผน	สภาพที่เป็นจริง / ผลการวิจัย	สิ่งที่ปรับปรุง
<p>2.2 การจัดการเรียนการสอน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้วิธีการสอนที่มีความหลากหลายในการสอนสาระวิชา - หากจำเป็นต้องบรรยาย ควรสรุปเฉพาะใจความสำคัญ โดยใช้เวลาการบรรยายสั้นที่สุดเท่าที่จะทำได้ - จัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักศึกษามีการค้นคว้าเพิ่มเติม หรือปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ประสบการณ์ภายในกลุ่ม โดยเน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่ม - เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากสภาพจริง - เปิดโอกาสให้นักศึกษานำเสนอสิ่งที่ได้ไปศึกษาค้นคว้าแก่เพื่อนร่วมชั้น - จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริง 	<p>กิจกรรมกลุ่มสำเร็จตามเวลาที่กำหนด และผลจากการวัดภาวะผู้นำ พบว่านักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยด้านนี้สูงสุดจากการวัดหลังจากการรวมกลุ่ม 5 คน</p> <p>เป็นไปตามแผนที่วางไว้</p>	<p>สังคมที่เป็นจุดประสงค์ของรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษาที่พัฒนาขึ้น ไม่มีประเด็นที่ต้องปรับปรุง</p>

สิ่งที่ประเมิน	การปฏิบัติตามแผน	สภาพที่เป็นจริง / ผลการวิจัย	สิ่งที่ปรับปรุง
<p>3. ขั้นการประเมินผล</p> <p>3.1 การประเมินผลจากการทดสอบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - จัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมกับการทำกิจกรรมกลุ่ม - ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน และเป็นที่ปรึกษาของนักศึกษา - มีการทดสอบระหว่างภาคเรียนเมื่อจบสาระวิชาในตอน หนึ่ง ๆ โดยใช้วิธีการสอบแบบร่วมมือ (สอบกลุ่ม) - จัดการทดสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม โดยใช้วิธีการสอบเดี่ยวก่อนแล้วจึงสอบกลุ่ม โดยในการสอบกลุ่มนักศึกษาทุกคนต้องส่งกระดาษคำตอบของตนเองพร้อมกับกระดาษคำตอบของกลุ่ม ซึ่งคำตอบไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ในการสอบกลุ่มโดยให้แต่ละกลุ่มส่งคำตอบของกลุ่ม 1 ชุด และ นักศึกษาแต่ละคนส่งกระดาษคำตอบของตนเอง ด้วยทำให้เกิดความยุ่งยากในการเขียนคำตอบ โดยเฉพาะผู้ที่ต้องรับผิดชอบในการเขียนคำตอบของกลุ่มซึ่งต้องเขียนมากกว่าคนอื่น จากการสังเกต นักศึกษาส่วนมากจะสนใจในการเขียนคำตอบลงในกระดาษคำตอบของตนเองมากกว่ากระดาษคำตอบของกลุ่ม จากผลการสอบกลางภาคพบว่ากระดาษคำตอบของกลุ่มในข้อที่เป็นการบรรยายส่วนมากจะเหมือนกับคำตอบของผู้ที่เขียนคำตอบสำหรับกลุ่ม ซึ่งผิดจุดมุ่งหมายของการสอบแบบร่วมมือในการสอบปลายภาคเรียน ผู้สอนให้นักศึกษาส่งคำตอบของกลุ่มเพียง 1 ชุดสำหรับการสอบกลุ่ม โดยไม่ต้องส่งคำตอบของแต่ละคนอีก จากการสังเกต เห็นว่านักศึกษาทุกคน 	<ul style="list-style-type: none"> - ในการสอบกลางภาคและปลายภาค สำหรับการสอบกลุ่มให้ส่งเฉพาะคำตอบของกลุ่มเพียงชุดเดียว

สิ่งที่ประเมิน	การปฏิบัติตามแผน	สภาพที่เป็นจริง / ผลการวิจัย	สิ่งที่ปรับปรุง
		ช่วยกันทำข้อสอบมากกว่า คอนสอบกลางภาค และผล การสอบปลายภาคเรียนพบว่า คะแนนเฉลี่ยของการสอบ กลุ่มสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยการ สอบกลุ่มในการสอบกลาง ภาค และคำตอบสำหรับ ข้อสอบบรรยาย เป็นคำตอบที่ บูรณาการความคิดของ สมาชิกกลุ่มเข้าด้วยกัน	ไม่มีประเด็น ที่ต้อง ปรับปรุง
3.2 การประเมิน ผลจากการนำ เสนอผลงาน	- ผู้สอนใช้วิธีการหลากหลายในการให้ คะแนนการนำเสนอผลงานกลุ่ม	เป็นไปตามแผนที่วางไว้	ไม่มีประเด็น ที่ต้อง ปรับปรุง
3.3 การประเมินผล จากการทำงาน กลุ่ม	- ผู้สอนตรวจสอบการทำงานกลุ่มของ นักศึกษาแต่ละคน โดยใช้วิธีการที่ หลากหลาย - ก่อนการเปลี่ยนกลุ่มใหม่ทุกครั้ง ให้ นักศึกษาแต่ละคนประเมินการทำงานกลุ่ม ของเพื่อนร่วมกลุ่ม	- ในการทำแบบประเมินเพื่อน นักศึกษานั่งใกล้ชิดกันอาจจะ ทำให้มีความเกรงใจซึ่งกัน และกัน ซึ่งเห็นได้จากผลการ ประเมินครั้งแรก นักศึกษา ส่วนใหญ่ให้คะแนนเพื่อนใน ระดับที่สูงมาก ต่อมาเมื่อ ผู้สอนให้นักศึกษาแบ่งกลุ่ม ใหม่ก่อน แล้วจึงให้ทำแบบ ประเมินเพื่อนจากกลุ่มเดิม จากผลการประเมินพบว่า การ ประเมินเป็นตามสภาพจริง มากขึ้น จะเห็นได้จากคะแนน จากการประเมินครั้งต่อ ๆ มา มีทั้งคะแนนสูงและต่ำละกัน ตามความเป็นจริง	- ให้นักศึกษา ประเมินผล เพื่อนร่วม กลุ่มหลังจาก การเปลี่ยน กลุ่มใหม่

จากผลความสอดคล้องระหว่างปฏิบัติตามแผนและสภาพที่เป็นจริง ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา ดังต่อไปนี้

ในขั้นตอนดำเนินการ

การแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่ม ในการแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มละ 4 –5 คน ควรให้นักศึกษาเลือกหัวหน้ากลุ่ม โดยหมุนเวียนกันทุกคน เพื่อให้การทำงานกลุ่มเป็นไปอย่างรวดเร็ว และยังเป็นการฝึกทักษะการเป็นผู้นำอีกด้วย

ในขั้นการประเมินผล

1. การประเมินผลจากการทดสอบ ในการสอบกลุ่มให้นักศึกษาส่งเฉพาะคำตอบของกลุ่มเพียง 1 ชุด โดยที่นักศึกษาแต่ละคนไม่ต้องส่งกระดาษคำตอบส่วนบุคคลอีก
2. การประเมินผลการทำงานกลุ่ม ควรให้นักศึกษาประเมินผลเพื่อนร่วมกลุ่มหลังจากการแบ่งกลุ่มใหม่

4.3 ด้านผลลัพธ์

ผลจากการประเมินนักศึกษาโดยใช้แบบวัดต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย พบว่ารูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละครเพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา สามารถพัฒนานักศึกษาในด้านสัมพันธภาพส่วนบุคคล ทักษะสังคม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ตามที่ได้ตั้งสมมุติฐานไว้ จึงไม่มีประเด็นที่ต้องปรับปรุง

แผนภูมิที่ 31 รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในรายวิชาพื้นฐานดนตรี นาฏศิลป์และการละคร เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพของนักศึกษา (* ส่วนที่ปรับปรุง)

